

Udskriftsdato: 22. december 2025

2018/1 LSF 226 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen (Justering af fagrækken og den understøttende undervisning, afkortning af skoleugens længde, ansættelse af skoleledere og kompetencedækning m.v.)

Ministerium: Undervisningsministeriet

Journalnummer: Undervisningsmin., j.nr. 19/02277

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen

(Justering af fagrækken og den understøttende undervisning, afkortning af skoleugens længde, ansættelse af skoleledere og kompetencedækning m.v.)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 209 af 5. marts 2019 og senest ved § 1 i lov nr. 278 af 26. marts 2019, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 2, nr. 2, *litra c og d*, ophæves, og i stedet indsættes:

»c) Billedkunst på 1.-6. klassetrin.

d) Håndværk og design på 3.-6. klassetrin.

e) Madkundskab på 5. og 6. klassetrin.«

2. I § 14 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »bestemte« til: »fastsatte«.

3. I § 14 b, stk. 1, nr. 1, ændres »1.200 timer« til: »1.110 timer«.

4. I § 16 a, stk. 1, 2. pkt., ændres »forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten« til: »at understøtte en varieret skoledag gennem undervisningsforløb og -aktiviteter m.v., der«.

5. § 16 b affattes således:

»§ 16 b. Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 1, i op til 1 skoleår med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for en klasse ved hjælp af ekstra personale i klassen. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan under samme betingelser som i stk. 1, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 4.-9. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, for specialklasser eller specialskoler.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens godkendelse efter stk. 1 og 2 gives klassevist.

Stk. 4. Fraviges bestemmelserne i § 14 b, stk. 1, om en mindste varighed af undervisningstiden, skal kommunalbestyrelsen tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 7, eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører, uden særskilt betaling fra forældrene.«

6. Efter § 16 c indsættes:

»§ 16 d. Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 4.-9. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, med henblik på tilrettelæggelse af andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen. Undervisningstiden kan afkortes med op til to ugentlige undervisningstimer. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom. § 16 b, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 7. eller 8. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 3, med henblik på at give tid til konfirmationsforberedelse på det pågældende klassetrin, jf. § 53. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom. Undervisningstiden kan afkortes med op til 60 undervisningstimer årligt, dog således, at der på 8. klassetrin skal være minimum 90 timer årligt til den understøttende undervisning. Skolen skal stille et frivilligt undervisningstilbud til rådighed for de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelse.«

7. I § 40, *stk. 6*, indsættes før 1. pkt. som nyt punktum:

»Ved ansættelse af skolens leder, jf. § 45, stk. 1, skal mindst en repræsentant for skolebestyrelsen, jf. § 44, stk. 7, 1. pkt., deltage i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen.«

8. I § 40, *stk. 6, 1. pkt.*, der bliver 2. pkt., ændres »ledere« til: »andre ledere end skolens leder, jf. § 45, stk. 1, samt« og efter »§ 44, stk. 7« indsættes: », 2. pkt«, og i § 44, *stk. 7, 1. pkt.*, der bliver 2. pkt., ændres »ledere« til: »andre ledere end skolens leder, jf. § 45, stk. 1, samt« og efter »§ 40, stk. 6« indsættes: », 2. pkt«.

9. I § 40, *stk. 7, 1. pkt.*, ændres »de fag« til: »de obligatoriske fag«.

10. I § 40 a, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »niveauet og opfølgning herpå«: », de enkelte skolars afkortning af skoleugens længde«.

11. I § 42, *stk. 8*, indsættes efter »enkelte elever eller lærere«: »m.v«.

12. I § 42, *stk. 12, 2. pkt.*, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at valgperioden er 2 år for de forældrerepræsentanter, der måtte ønske det, eller for alle forældrerepræsentanter på en skole.«

13. I § 44, *stk. 7*, indsættes før 1. pkt. som nyt punktum:

»Ved ansættelse af skolens leder, jf. § 45, stk. 1, vælger skolebestyrelsen blandt sine medlemmer valgt efter § 42, stk. 1, nr. 1 eller 4, en repræsentant, som deltager i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt.«

14. *Bilag 1* affattes som bilag 1 til denne lov.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2019, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 1 og 14, træder i kraft den 1. august 2020.

§ 3

Stk. 1. Minimumstimetallet for dansk, som affattet ved § 1, nr. 14, finder ikke anvendelse for elever på 3. klassetrin i skoleåret 2020/21. For sådanne elever finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 2. Det vejledende timetal for tysk eller fransk, som affattet ved § 1, nr. 14, finder ikke anvendelse for elever, der har afsluttet 5. klassetrin ved lovens ikrafttræden. For sådanne elever finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. Det vejledende timetal for idræt, som affattet ved § 1, nr. 14, finder ikke anvendelse i skoleåret 2020/21 for elever, der har afsluttet 4. klassetrin ved lovens ikrafttræden. Det vejledende timetal for idræt, som affattet ved § 1, nr. 14, finder ikke anvendelse i skoleårene 2020/21 og 2021/22 for elever, der har afsluttet 5. klassetrin ved lovens ikrafttræden. Det vejledende timetal for idræt, som affattet ved § 1, nr.

14, finder ikke anvendelse for elever, der har afsluttet 6. klassetrin ved lovens ikrafttræden. For elever omfattet af 1.-3. pkt. finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 2, litra d og e, som affattet ved § 1, nr. 1, og de vejledende timetal for håndværk og design samt madkundskab, som affattet ved § 1, nr. 14, finder ikke anvendelse for elever, der har afsluttet 3. klasse før lovens ikrafttræden, og afslutter 7. klasse senest med udgangen af skoleåret 2023/24. For sådanne elever finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. Kompetencedækning efter folkeskolelovens § 40, stk. 7, 1. pkt., som ændret ved § 1, nr. 9, skal være nået fra og med skoleåret 2025/26. Kommunerne skal sikre, at kompetencedækningen løbende øges, så kompetencedækningen er mindst 90 pct. i 2021.

Bilag 1

Timetal (minimumstimetal og vejledende timetal) for fagene

Klassetrin	Bh.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Timetal i alt
A. Humanistiske fag											
Dansk (minimumstimetal)		330	330	240	210	210	210	210	210	210	2.160
Engelsk (vejledende timetal)		30	30	60	60	90	90	90	90	90	630
Tysk eller fransk (vejledende timetal)						60	60	90	90	90	390
Historie (minimumstimetal)				30	60	60	60	60	60	60	390
Kristendomskundskab (vejledende timetal)		60	30	30	30	30	60	30		30	300
Samfundsfag (vejledende timetal)									60	60	120
B. Naturfag											
Matematik (minimumstimetal)		150	150	150	150	150	150	150	150	150	1.350
Natur/teknologi (vejledende timetal)		30	60	60	90	60	60				360
Geografi (vejledende timetal)								60	30	30	120
Biologi (vejledende timetal)								60	60	30	150
Fysik/kemi (vejledende timetal)								60	60	90	210
C. Praktiske/musiske fag											
Idræt (vejledende timetal)		60	60	60	60	60	60	90	90	90	630
Musik (vejledende timetal)		60	60	60	60	60	30				330
Billedkunst (vejledende timetal)		30	60	60	60	30	30				270
Håndværk og design (vejledende timetal)				60	90	60	60				270
Madkundskab (vejledende timetal)						60	60				120
D. Valgfag (vejledende timetal)								60	60	60	180
E. Årligt minimumstimetal pr. klassetrin	600	750	780	810	870	930	930	960	990	990	7.980 ekskl. bh. /8.580

Note: Timetallene er angivet i klokketimer og uden pauser.

Note: Bh. : Børnehaveklasse.

Note: Ad punkt D. Valgfag: Det bemærkes, at Fælles Mål for valgfagene tysk og fransk er udarbejdet under den forudsætning, at der gives undervisning i disse valgfag i 240 timer fordelt på 7.-9. klassetrin.

Note: Ad punkt E. Årligt minimumstimetotal pr. klassetrin; 7. og 8. klassetrin: Det årlige minimumstimetotal pr. klassetrin reduceres med 30 undervisningstimer på det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted. Hvis konfirmationsforberedelsen finder sted på 8. klassetrin og det er besluttet at anvende § 16 d, stk. 2, kan yderligere op til 30 undervisningstimer af det årlige minimumstimetotal pr. klassetrin flyttes til 7. klassetrin.«

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Justering af fagrækken
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Kvalitetsløft af den understøttende undervisning
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Skoleugens længde og mulighed for at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3.2.1. Reduktion af undervisningstidens samlede varighed i indskolingen
 - 2.3.2.2. Klarere rammer for anvendelsen af § 16 b
 - 2.3.2.3. Fleksibel mulighed for fravigelse af en mindste varighed af undervisningstiden, herunder med henblik på at gøre plads til tiden til konfirmationsforberedelse
 - 2.4. Udvidet kompetence til skolebestyrelser ved ansættelse af skolens leder
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Mulighed for toårig valgperiode for forældrerepræsentanterne i skolebestyrelser
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6. Justering af målsætning om fuld kompetencedækning
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgere
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lovforslaget foreslås en række ændringer, der har til hensigt at give klarere rammer for tilrettelæggelsen af skoledagen, herunder om afkorting af skoleugens længde. Der foreslås endvidere ændringer, der har til hensigt at øge faglighed og kvalitet, herunder et kvalitetsløft af den understøttende undervisning, prioritering af udvalgte fag og justeret kompetencedækningsmålsætning. Herudover foreslås ændringer, der har til hensigt at øge den lokale frihed, herunder om udvidet kompetence til skolebestyrelser ved

ansættelse af skolens leder og mulighed for toårige valgperiode for forældrerepræsentanterne til skolebestyrelsen.

Det er hensigten med lovforslaget at justere de lovgivningsmæssige rammer for folkeskolen med henblik på at skabe endnu bedre lokale vilkår for at indfri de høje ambitioner, der blev sat med folkeskolereformen i 2013.

Folkeskolereformen trådte i kraft i august 2014. Med folkeskolereformen var ønsket at sikre et fagligt løft af folkeskolen. Målene med reformen var at sikre, at alle elever i folkeskolen trives og udfordres, så de bliver dygtige, at betydningen af elevernes sociale baggrund for de faglige resultater mindskes, og at tilliden til og trivslen i folkeskolen styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

For at nå disse mål blev der med reformen indført en længere og mere varieret skoledag med flere fagtimer og tid til understøttende undervisning, nye krav om samarbejde med omverdenen gennem åben skole, bevægelse, lektiehjælp og faglig fordybelse, et kompetenceløft af lærere, pædagoger og skoleledere samt en række regelforenklinger.

Kommuner, skoleledere, skolelærere og pædagoger har leveret en stor indsats med at implementere folkeskolereformen, og reformen skal have tid til at virke. Samtidig er der dog behov for løbende at tilpasse folkeskolen og justere reformen der, hvor det er nødvendigt for at skabe en endnu bedre folkeskole og optimale rammer for både den gode undervisning og det gode børneliv med høj faglighed og trivsel.

Folkeskolereformen følges gennem et omfattende følgeforskningsprogram. Efter fire et halvt år viser følgeforskningen, at langt de fleste elever trives, og at elever og forældre er glade for den danske folkeskole. Følgeforskningen viser imidlertid også, at der ikke har været markant fremgang i elevernes faglige niveau eller trivsel, hvorfor skolerne endnu ikke er i mål i forhold til at nå reformens målsætninger. Derfor foreslås nogle justeringer med henblik på at sikre bedre vilkår for både faglighed, variation i skoledagen, bevægelse, åben skole samt lektiehjælp og faglig fordybelse.

Mange skoler er i fuld gang med at finde formen på understøttende undervisning og den varierede skoledag. Men på mere end halvdelen af skolerne er der stadig ikke en fælles forståelse af understøttende undervisning, og der er en generel efterspørgsel på klarere retningslinjer for den understøttende undervisning.

Regeringen har derfor den 30. januar 2019 indgået aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed – justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole. Aftalen indeholder initiativer om klarere rammer for tilrettelæggelse af skoledagen, herunder om afkortning af skoleugens længde, om øget faglighed og kvalitet, herunder bl.a. et kvalitetsløft af den understøttende undervisning, prioritering af udvalgte fag og justeret kompetencedækningsmålsætning, samt om øget frihed, herunder bl.a. udvidet kompetence til skolebestyrelser ved ansættelse af skolens leder og mulighed for toårig valgperiode for forældrerepræsentanterne til skolebestyrelsen.

Lovforslaget indeholder de initiativer fra aftalen, der kræver lovændring. Derudover indeholder lovforslaget i § 1, nr. 2, et forslag om, at kommunalbestyrelsen får mulighed for at delegerer fastsættelsen af første skoledag til skolebestyrelsen og skolelederen.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Justering af fagrækken

2.1.1. Gældende ret

Den gældende fagrække i folkeskolen er senest fastlagt med lov nr. 1640 af 26. december 2013 om folkeskolereformen, der trådte i kraft i august 2014.

Efter folkeskolens § 5, stk. 2, gives undervisningen i 1.-9. klasse for alle elever inden for 3 fagblokke. Fagblokken humanistiske fag (bestemmelsens nr. 1) omfatter: a) dansk på alle klassetrin, b) engelsk på 1.-9. klassetrin, c) kristendomskundskab på alle klassetrin bortset fra det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted, d) historie på 3.-9. klassetrin, e) tysk eller fransk på 5.-9. klassetrin, jf. dog stk. 3 – hver skole skal udbyde tysk og kan udbyde fransk – og f) samfundsfag på 8. og 9. klassetrin. Fagblokken praktiske/musiske fag (bestemmelsens nr. 2) omfatter: a) idræt på alle klassetrin, b) musik på 1.-6. klassetrin, c) billedkunst på 1.-5. klassetrin og d) håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin. Fagblokken naturfag (bestemmelsens nr. 3) omfatter: a) matematik på alle klassetrin, b) natur/teknologi på 1.-6. klassetrin, c) geografi på 7.-9. klassetrin, d) biologi på 7.-9. klassetrin og e) fysik/kemi på 7.-9. klassetrin.

Efter folkeskolelovens § 14, stk. 2, skal enhver elev aflægge to prøver i faget dansk (en mundtlig samt en skriftlig bestående af et antal delprøver), en prøve i hvert af fagene matematik (en skriftlig bestående af et antal delprøver) og engelsk samt en fælles prøve, hvori fagene fysik/kemi, biologi og geografi indgår. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver, som udvælges efter udtrækning blandt de i stk. 1, nr. 2-11, nævnte fag, efter undervisningsministerens bestemmelse henholdsvis inden for fagblokken humanistiske fag og inden for fagblokken naturfag, jf. opdelingen i § 5, stk. 2. Faget idræt udtrækkes som en del af den naturfaglige blok. Hvis der sker udtræk af et fag, hvor eleven ikke har fulgt undervisningen i det pågældende skoleår, aflægger eleven i stedet prøve i yderligere et af de i stk. 1 nævnte fag inden for den humanistiske fagblok, bortset fra dansk.

Efter folkeskolelovens § 16, stk. 1, skal hver skole mindst gennemføre et samlet antal årlige undervisningstimer i kompetenceområder i børnehaveklassen og et samlet antal årlige undervisningstimer i fagene på hvert af klassetrinnene 1.-9. (minimumstimetal). De samlede årlige minimumstimetal er fastsat i lovens bilag 1.

Det følger endvidere af folkeskolelovens § 16, stk. 2, at hver skole mindst skal gennemføre et samlet antal årlige undervisningstimer i hvert af fagene dansk og matematik på hvert af klassetrinnene 1.-9. og i faget historie på hvert af klassetrinnene 3.-9. (minimumstimetal). De årlige minimumstimetal for disse fag er fastsat i lovens bilag 1.

Efter folkeskolelovens § 16, stk. 3, gennemfører hver skole inden for de rammer og principper, der er fastsat i henhold til § 40, stk. 2, nr. 5, og § 44, stk. 2, nr. 1, et antal årlige undervisningstimer i hvert enkelt obligatorisk fag på hvert af klassetrinnene 1.-9. og i valgfag på hvert af klassetrinnene 7.-9., hvorved de i lovens bilag 1, jf. stk. 1 og 2, fastsatte timetal som minimum gives. Der er i lovens bilag 1 fastsat årlige vejledende timetal for de fag, der ikke efter stk. 2 er fastsat årlige minimumstimetal for.

Undervisningstimetallene opgøres i klokketimer og pauser indgår ikke i de i stk. 1-3 nævnte timetal, jf. folkeskolelovens § 16, stk. 4.

Undervisningstimetallene er fastsat i den gældende folkeskolelovs bilag 1.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med folkeskolereformen blev antallet af fagtimer i en række centrale fag, blandt andet dansk og matematik, øget væsentligt med henblik på at styrke fagligheden og understøtte, at alle elever forlader folkeskolen med de fornødne faglige kompetencer.

For at understøtte det stærke fokus på faglighed, som blev lagt med folkeskolereformen, er der et ønske om at tilføre flere undervisningstimer i udvalgte fag.

Det foreslås, at der vil skulle tilføres 90 ekstra undervisningstimer i fagene til prioritering af 2. fremmedsprog, billedkunst og historie fra skoleåret 2020/21, hvorved tiden til den understøttende undervisning bliver tilsvarende kortere. Den understøttende undervisning er undervisningstid, der supplerer undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, og er beskrevet nærmere i de almindelige bemærkninger afsnit 2.2 samt i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

Der foreslås derfor, at der vil skulle tilføres 30 yderligere vejledende undervisningstimer til tysk eller fransk på 5. klassetrin, så eleverne samlet set vil blive undervist i et omfang svarende til to lektioner om ugen, og dermed får en bedre sprogstart og et bedre udbytte af undervisningen i tysk eller fransk. Baggrunden herfor er, at det vurderes, at det eksisterende omfang af undervisningen svarende til én ugentlig lektion på 5. klassetrin ikke sikrer tilstrækkelig intensitet i undervisningen til at lære et nyt fremmedsprog og til at opbygge og fastholde fx mundtlig sprogfærdighed.

Der foreslås endvidere, at der vil skulle indføres 30 vejledende undervisningstimer i billedkunst på 6. klassetrin, hvor der i dag ikke er timer, med henblik på at styrke overgangen fra det obligatoriske fag på mellemtrinnet til det obligatoriske praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 8. Desuden vil timer på 6. klassetrin sætte fokus på faget og sikre mere ensartede rammer på tværs af de praktiske/musiske fag.

Der foreslås herudover, at der vil skulle tilføres yderligere 30 undervisningstimer til historie på 9. klassetrin, således at der gives mulighed for en større tyngde i arbejdet med den dybere og mere komplekse faglighed i faget, og således at eleverne vil blive bedre forberedt på den mulige udtræksprøve i 9. klasse, jf. folkeskolelovens § 14, stk. 2, 2. pkt.

Med henblik på, at elever på alle klassetrin kan blive mødt af en varieret skoledag med den rette balance mellem undervisning i fagene og de obligatoriske emner samt understøttende undervisning, foreslås det at der vil skulle flyttes 30 vejledende undervisningstimer i idræt årligt, svarende til en lektion ugentligt, fra 4.-6. klassetrin til 7.-9. klassetrin, således at der bliver gjort plads til mere understøttende undervisning på mellemtrinnet.

Det foreslåede vil betyde, at eleverne vil få et vejledende timetal på 60 undervisningstimer årligt i idræt, svarende til to lektioner ugentligt, på 1.-6. klassetrin og 90 undervisningstimer årligt i idræt, svarende til tre lektioner ugentligt, på 7.-9. klassetrin. Flere idrætstimer i udskolingen vil kunne understøtte bevægelse i udskolingen samt forberede eleverne bedre på at gå til den eventuelle udtræksprøve i 9. klasse, jf. folkeskolelovens § 14, stk. 2, 2. og 3. pkt.

Det foreslås endvidere at flytte 30 undervisningstimer årligt i dansk, svarende til en lektion ugentligt, fra 3. klassetrin til 2. klassetrin med henblik på at gøre plads til mere understøttende undervisning på 3. klassetrin. Det vil desuden betyde, at der vil være flere timer i dansk på 2. klassetrin, hvor der er stort fokus på, at eleverne træner at læse.

Herudover foreslås der indført særskilte vejledende timetal for henholdsvis madkundskab og håndværk og design, samt en præcisering og ændring af, på hvilke klassetrin undervisningen i fagene skal udbydes. Madkundskab samt håndværk og design er de eneste fag i folkeskolen, der ikke har særskilte vejledende timetal. Særskilte vejledende timetal vil medvirke til klarere rammer for fagene. Det samlede timeantal for fagene vil blive fastholdt. Timerne foreslås fordelt på 3. til 6. klassetrin, således at det passer med starten af et praktisk/musisk valgfag i 7. klasse, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 8.

Endelig foreslås det, at det vejledende timetal for kristendomskundskab på 7. og 8. klassetrin og dettes medregning i det årlige minimumstimetal pr. klassetrin gøres fleksible, således at det bliver muligt for skolerne at flytte de pågældende fagtimer mellem 7. og 8. klassetrin ved fravigelse af den mindste varighed af undervisningstiden med henblik på at gøre plads til tiden til konfirmationsforberedelse på 8. klassetrin, jf. hertil de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.3 og lovforslagets § 1, nr. 6, samt bemærkningerne hertil. Dette vil indebære, at det årlige minimumstimetal pr. klassetrin vil blive fleksibelt på de to klassetrin, således at de 30 undervisningstimer til kristendomskundskab regnes med på det af klassetrinnene, hvor skolen har pligt til at tilbyde undervisning efter folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 1, litra c.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 14, samt bemærkningerne hertil.

2.2. Kvalitetsløft af den understøttende undervisning

2.2.1. Gældende ret

Det følger af folkeskolelovens § 3, stk. 4, at skolen indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder, og skolebestyrelsen fastsætter principper for samarbejdet. Dette samarbejde omtales som åben skole i forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2013-2014, Tillæg A, L 51 som fremsat, side 16.

Det følger af folkeskolelovens § 16 a, stk. 1, at undervisningen i folkeskolens fag, jf. §§ 5, 9 og 11, og obligatoriske emner, jf. § 7, suppleres af understøttende undervisning. Den understøttende undervisning skal anvendes til forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Efter folkeskolelovens § 16 a, stk. 2, skal skolens leder sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene, de obligatoriske emner og den understøttende undervisning.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Mange kommuner og skoler har gjort en stor indsats i forhold til at få den understøttende undervisning til at fungere. Følgeforskning viser imidlertid, at den understøttende undervisning tilrettelægges meget forskelligt på tværs af landet, og at over halvdelen af folkeskolerne oplyser, at der ikke er en fælles forståelse af den understøttende undervisning.

Det har aldrig været hensigten, at understøttende undervisning fx skulle ligge som en isoleret ø i skemaet. Tværtimod skal den understøttende undervisning bl.a. bygge bro mellem folkeskolens forskellige fag og aktiviteter og muliggøre samarbejder om åben skole m.v. og derigennem skabe rum for, at undervisningen tilrettelægges på en måde, så hele skoledagen bliver mere varieret. Formålet med understøttende undervisning er således at give tid til undervisningsforløb og -aktiviteter, der understøtter folkeskolens formål, herunder skolens undervisning i fagene og obligatoriske emner, og at undervisningen kan tilrettelægges på mangfoldige måder, således at alle elever kan udfordres fagligt og undervisningen kan tilpasses og differentieres, så den imødekommer den enkelte elevs behov, interesser og forudsætninger. Skoler er forpligtede til at indgå samarbejder og partnerskaber med virksomheder, kultur-, musik- og idrætsforeninger samt idrætsskoler mv., og derigennem åbne skolen op mod det omkringliggende lokalsamfund.

Elementerne fra folkeskolereformen om åben skole, bevægelse samt lektiehjælp og faglig fordybelse skal forblive uændrede og skal fortsat løftes både i undervisningen i fagene og de obligatoriske emner samt i den understøttende undervisning. Den understøttende undervisning er et centralt og væsentligt element i folkeskolereformen og er i sammenhæng med undervisningen i fagene og de obligatoriske emner en afgørende faktor i realiseringen af reformens ambitioner om at øge det faglige niveau for alle elever, samt mindske betydningen af elevernes sociale baggrund for de faglige resultater.

Det er afgørende, at den understøttende undervisning anvendes som forudsat til at realisere en mere varieret skoledag, hvor eleverne møder differentierede undervisningsformer, åben skole, bevægelse og lektiehjælp af høj kvalitet på alle skoler.

Den understøttende undervisning skal derfor hænge bedre sammen med og understøtte folkeskolens formål, skolens undervisning i fagene og obligatoriske emner samt sikre en mere varieret skoledag, herunder med bevægelse og hvor det omgivende samfund inddrages.

For at sikre en mere tydelig beskrivelse af den understøttende undervisnings formål og indhold nyaffattes bemærkningerne til folkeskolelovens § 16 a, stk. 1, om den understøttende undervisning. Nyaffattelsen vil blive suppleret med en pædagogisk vejledning til lærere, pædagoger og skoler med forslag til organisering, tilrettelæggelse af undervisningen, undervisningsmetoder og indholdsvalg mv., og der vil blive etableret en national portal, evt. i tilknytning til emu.dk, der kan understøtte skoler og lærere i arbejdet med at realisere reformens intentioner, herunder bl.a. åben skole og bevægelse, med bl.a. vejledningsmaterialer.

Derudover er der som supplement til nyaffattelsen af bemærkningerne til bestemmelsens om den understøttende undervisning tilvejebragt finansiering til at styrke den understøttende undervisning, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 3, således at kvaliteten i den understøttende undervisning kan styrkes, så den kommer til at virke godt og efter hensigten på alle skoler.

Skoler og kommuner får dermed mulighed for at lave et kvalitetsløft af den understøttende undervisning gennem tilførsel af flere personaleressourcer – det kan både være lærere og pædagoger. Det forventes, at midlerne prioriteres til færre elever per underviser, to-voksenundervisning, holddannelse, undervisning tilpasset elevernes forskellige faglige udvikling mv., og at øge tiden til planlægning af og opfølgning på den understøttende undervisning inden for rammerne af indgåede kollektive overenskomster og lokale aftaler.

For at understøtte, at de tilførte ressourcer anvendes i overensstemmelse med hensigten, skal skolerne fremadrettet i den allerede eksisterende kvalitetsrapport redegøre for, hvordan de har valgt at anvende de ressourcer, der afsættes til at styrke kvaliteten af den understøttende undervisning.

Undervisningsministeriet vil desuden følge anvendelsen af personaleressourcer i folkeskolen ud fra en række overordnede parametre så som klassekvotienter, antal elever per underviser, undervisningsressourcer per elev, det samlede timetal og timetal i de enkelte fag, faglige resultater og trivsel og det samlede kommunale forbrug på folkeskolen suppleret med udviklingen i udgift pr. elev. Skolernes undervisningspraksis, herunder anvendelse af åben skole, bevægelse, lektiehjælp og faglig fordybelse, vil desuden blive fulgt årligt gennem et kommende grundskolepanel med et repræsentativt udsnit af skolerne.

Det bemærkes, at opfølgningen så vidt muligt vil blive tilrettelagt med henblik på, at den bliver så ubureaukratisk som muligt for kommunerne.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.2 om klarere rammer for fravigelse af en mindste varighed af undervisningstiden og afsnit 3 om økonomiske konsekvenser og implementerings-

konsekvenser for det offentlige samt til lovforslagets § 1, nr. 4, om den understøttende undervisning og § 1, nr. 10, om kvalitetsrapporter og bemærkningerne hertil.

2.3. Skoleugens længde og mulighed for at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden

2.3.1. Gældende ret

Undervisningstidens samlede varighed er reguleret i folkeskolelovens § 14 b. Det følger af stk. 1, at undervisningstiden skal tilrettelægges således, at den i et skoleår har en samlet varighed af

- 1) Mindst 1.200 timer i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin,
- 2) Mindst 1.320 timer på 4.-6. klassetrin og
- 3) 1.400 timer på 7.-9. klassetrin.

Efter folkeskolelovens § 16 b, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen, efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og efter ansøgning fra skolens leder, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i folkeskolelovens § 14 b, stk. 1, nr. 1, og i helt særlige tilfælde § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, i op til 1 skoleår med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen.

Det følger af folkeskolelovens § 16 b, stk. 2, at såfremt bestemmelserne i § 14 b, stk. 1, om en mindste varighed af undervisningstiden, fraviges, skal kommunalbestyrelsen tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 7, eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører, uden særskilt betaling fra forældrene.

Bestemmelsen blev indsat ved § 1, nr. 36, i lov nr. 1640 af 26. december 2013. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2013-2014, Tillæg A, L 51 som fremsat, side 43ff, at formålet med bestemmelsen er at give kommunalbestyrelsen mulighed for at nedskalere tiden til understøttende undervisning på en skole, hvis de samtidig øger antallet af undervisningstimer i fagene, herunder særligt i dansk og matematik, med to voksne i klassen. Det er en betingelse, at nedskaleringen af den understøttende undervisning finder sted med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering i den pågældende klasse. Fravigelsesmuligheden gælder generelt for børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin og for 4.-9. klassetrin for klasser med helt særlige behov.

Det fremgår videre af bemærkningerne, at fravigelsen kan være hensigtsmæssig, hvis der er tale om en klasse med særlige trivselsproblemer, hvilket fx kan hænge sammen med store problemer med mobning, eller at klassen er sammenbragt. Det kan endvidere være hensigtsmæssigt at fravige timetallet, hvis en eller flere enkelte elever befinder sig i en vanskelig situation, der har betydning for hele klassen. Det kan fx være tilfældet, hvis der er store problemer med uro i klassen, som har baggrund i sociale og emotionelle problemer, ADHD eller lignende, blandt enkelte elever i klassen.

For så vidt angår indskolingselever, kan der ske en fravigelse af en mindste varighed af undervisningstiden, hvis det findes hensigtsmæssigt i forhold til en eller flere problemstillinger i en klasse, som bedst ses at kunne afhjælpes ved, at der gives mulighed for at have to voksne i klassen.

For så vidt angår elever fra og med 4. klassetrin, skal der stilles skærpede krav til behovet for to voksne i klassen, således at der alene kan ske en nedskalering for disse klassetrin i helt ekstraordinære tilfælde.

Fravigelsen kan ske for op til et år ad gangen. Dette er ikke til hinder for, at en fravigelse fornyes i forhold til den samme klasse. Den kan dog kun gives for et år ad gangen, således at det sikres, at der mindst en gang årligt bliver taget stilling til, om fravigelsen fortsat er hensigtsmæssig og nødvendig.

Hvis adgangen til nedskalering ønskes forlænget, skal der ansøges herom på ny for hvert enkelt skoleår

med en særskilt begrundelse for hvert enkelt skoleår, herunder med en redegørelse for, hvorledes en ekstra voksen i klassen i tidligere skoleår har haft betydning for klassens trivsel og faglige udvikling, og hvorfor ordningen skal forlænges.

De ekstra timer kan udmøntes gennem den i kommunal praksis eksisterende undervisningsassistentordning, hvor pædagoger eller andre faggrupper indgår i løsningen af undervisningsopgaven i samarbejde med læreren. Undervisningsassistenterne indgår i skolens undervisning med en assisterende funktioner i forhold til den undervisning, som varetages af en lærer eller en pædagogen med undervisningskompetence, jf. folkeskolelovens § 29 a. Assistenten har især opmærksomhed på og løser opgaver med vægt på elevernes sociale trivsel, samarbejde og opmærksomhed om lærerens undervisning fx i form af supplerende støtte og praktisk instruktion. De ekstra timer kan også udmøntes ved en tolærerordning.

Hvis kommunalbestyrelsen benytter muligheden for at fravige reglerne om undervisningstiden, vil det medføre en kortere skoleuge. Derfor følger det af bestemmelsen i § 16 b, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører. Forældrene må ikke pålægges en ekstra udgift herfor. Forældrene må derfor ikke afkræves betaling for de timer i skolefritidsordningen eller fritidstilbuddet, som skyldes en fravigelse af den fastsatte undervisningstid i lovens § 14 b, stk. 1.

Folkeskoleloven stiller ikke krav om, at alle skoler skal have en skolefritidsordning. Det fremgår af lovens § 36, stk. 7, at hvis der er etableret en skolefritidsordning ved den skole, hvor barnet er optaget, har forældre krav på, at deres barn optages i skolefritidsordningen under forudsætning af, at der er plads i denne.

Hvis skolen ikke har en skolefritidsordning, eller hvis der ikke er plads i denne, skal eleverne tilbydes plads i et andet relevant alderssvarende fritidstilbud i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse i dagtilbudslovens § 4, stk. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud.

Uanset hvilket fritidstilbud der tilbydes, er det kommunalbestyrelsens ansvar, at forældrene ikke afkræves betaling for de timer, der ellers ville være omfattet af den længere skoleuge.

Det følger af folkeskolelovens § 53, stk. 1, at tiden til konfirmationsforberedelsen fastsættes ved forhandling mellem kommunalbestyrelsen og præsterne i kommunen. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne, træffes afgørelsen af kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte menighedsråd. Det følger af endvidere af den gældende bestemmelses stk. 2, at der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid inden for de rammer, der er fastsat, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 5, og § 44, stk. 2, nr. 1.

Tiden til konfirmationsforberedelse skal som udgangspunkt placeres indenfor normal undervisningstid, hvilket vil sige mandag til fredag mellem ca. kl. 8 og 16.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3.2.1. Reduktion af undervisningstidens samlede varighed i indskolingen

I folkeskolen skal der være optimale rammer for både den gode undervisning med høj faglighed og trivsel. For de yngste elever fylder timerne i skolen i dag en stor del af deres vågne tid. Med en generel afkorting i indskolingen vil de yngste skolebørn få mere tid og energi til leg, udvikling og fritidsaktiviteter uden for skolen. En kortere skoleuge i indskolingen vil desuden give fritidstilbuddene bedre mulighed for at skabe en sammenhængende indsats for børnene.

Det foreslås, at den samlede undervisningstid i indskolingen ændres fra 1.200 timer til 1.110 timer. Dermed vil den samlede undervisningstid i indskolingen blive reduceret med 90 timer, således at den i et skoleår vil have en samlet varighed af mindst 1.110 timer i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin. Den samlede undervisningstid for 4.-9. klassetrin ændres ikke med forslaget.

Den foreslåede reduktion af den samlede undervisningstid vil, sammen med forslag om øget kvalitet i den understøttende undervisning, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, bidrage til at sikre en mere fokuseret skoledag for indskolings eleverne.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.3.2.2. Klarere rammer for anvendelsen af § 16 b

Den nuværende retstilstand vedrørende § 16 b i folkeskoleloven, der giver mulighed for at fravige en mindste varighed af undervisningstiden ved at konvertere understøttende undervisning til to-voksenundervisning, har vist sig vanskelig at forstå og administrere. Der er samtidig en stigende interesse for at benytte muligheden for at konvertere understøttende undervisning til to-voksenundervisning.

En undersøgelse foretaget af Undervisningsministeriet i september 2018 viste, at omkring halvdelen af landets folkeskoler angav at benytte folkeskolelovens § 16 b til at nedskalere undervisningstiden, herunder primært på mellemtrinnet og i udskolingen. Undersøgelsen viste desuden, at bestemmelsen generelt benyttes på tværs af klassetrin og i mindre grad for udvalgte enkelte klasser.

Den udbredte anvendelse af bestemmelsen tyder på, at den benyttes i videre omfang og i andre situationer end det, der var intentionen med bestemmelsen.

Det foreslås derfor, at det præciseres, at kommunalbestyrelsen, for så vidt angår den understøttende undervisning, vil skulle kunne godkende fravigelse af reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering. Godkendelsen vil skulle kunne gives for op til 1 år. Skolens leder vil efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen kunne ansøge kommunalbestyrelsen om godkendelse til at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden, således at tiden til den understøttende undervisning nedskaleres.

Forslaget vil indebære, at kommunalbestyrelsen vil få mulighed for at nedskalere tiden til understøttende undervisning i børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin på en skole, hvis antallet af undervisningstimer med to voksne i klassen samtidig øges. Det vil være en betingelse, at nedskaleringen af den understøttende undervisning finder sted med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering i den pågældende klasse, som nedskaleringen gælder for.

Det foreslås endvidere, at kommunalbestyrelsen vil skulle kunne godkende nedskalering af tiden til den understøttende undervisning på 4.-9. klassetrin i specialklasser og på specialskoler, hvis undervisningstiden med to voksne i klassen samtidig øges. Forslaget vil indebære, at det fremover alene vil være på 4.-9. klassetrin i specialklasser og på specialskoler, at nedskalering af tiden til understøttende undervisning vil kunne finde sted med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering.

Det vil være en betingelse for nedskalering af tiden til understøttende undervisning, at denne er begrundet i den enkelte klasses behov herfor, og kommunalbestyrelsen vil skulle godkende ansøgningerne klassevist.

Forslaget vil endelig indebære, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med godkendelse af nedskalering af tiden til understøttende undervisning vil skulle tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, eller i

et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører, uden at der opkræves særskilt betaling fra forældrene herfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

2.3.2.3. Fleksibel mulighed for fravigelse af en mindste varighed af undervisningstiden, herunder med henblik på at gøre plads til tiden til konfirmationsforberedelse

Med henblik på at skabe klare rammer for kommunernes og skolernes muligheder for at konvertere tid til understøttende undervisning til andre aktiviteter, foreslås det at indsætte en ny bestemmelse i § 16 d, stk. 1, hvor der, for så vidt angår 4.-9. klassetrin, vil blive mulighed for at nedskalere op til 2 timers understøttende undervisning på mellemtrinnet og i udskoling pr. uge, til andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i overensstemmelse med de lokale ønsker og behov på den enkelte skole. Det vil kunne være til følgende formål:

- To-voksenundervisning og undervisning tilpasset elevernes forskellige faglige udvikling indenfor det enkelte klassetrin.
- Særlige talentforløb og turboforløb for de fagligt dygtige og fagligt svage elever.
- Pædagoger eller lærere i forbindelse med åben skole og bevægelse.

Konverteringen af understøttende undervisning til andre aktiviteter vil skulle medvirke til at realisere arbejdet med at styrke elevernes trivsel og skabe bedre forudsætninger for at indfri ambitionerne med en varieret skoledag med åben skole, bevægelse samt lektiehjælp og faglig fordybelse.

Kommunalbestyrelsen vil efter ansøgning fra skolelederen og efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen årligt skulle godkende konvertering af understøttende undervisning i de enkelte klasser og klassetrin og sikre, at dette sker inden for lovens rammer. Kravet vil skulle medvirke til at fremme, at frigivne ressourcer anvendes til kvalitetsforbedringer i skolen.

Hvis tiden til understøttende undervisning nedskaleres, vil kommunalbestyrelsen skulle tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører, uden at der opkræves særskilt betaling fra forældrene herfor.

Kommunalbestyrelsen vil som noget nyt blive forpligtet til i den allerede eksisterende kvalitetsrapport at følge med i de enkelte skolars anvendelse af de ressourcer, der måtte blive frigivet i forbindelse med nedskalering af undervisningstiden. Dette skal bidrage til at understøtte den løbende dialog mellem kommunalbestyrelsen og den enkelte skole om, hvordan de nationale mål, der blev aftalt i forbindelse med reformen af folkeskolen fra 2013, bedst indfries.

Undervisningsministeren igangsatte i 2015 et rammeforsøg i henhold til folkeskolelovens § 55, der gav en række kommuner mulighed for at afkorte tid til understøttende undervisning med henblik på at gøre plads til tiden til konfirmationsforberedelse på 7. eller 8. klassetrin. Baggrunden for forsøget var blandt andet en række henvendelser fra kommuner, der oplevede vanskeligheder ved tilrettelæggelse af tiden til konfirmationsforberedelse efter folkeskolereformen.

Forsøget, der omfattede 67 kommuner, blev evalueret i efteråret 2018, og evalueringen viste, at såvel skoler som præster oplevede færre udfordringer med planlægningen af konfirmationsforberedelsen. De deltagende skoler oplevede endvidere, at eleverne virkede mere undervisningsparate og bedre kunne koncentrere sig i undervisningen.

Det foreslås derfor i § 16 d, stk. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 6, at give mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan beslutte at godkende fravigelse af reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 7. eller 8. klassetrin med henblik på at give tid til konfirmationsforberedelse

på det pågældende klassetrin. Undervisningstiden vil kunne afkortes med op til 60 undervisningstimer årligt, svarende til to lektioner om ugen. Hvis afkortningen sker på 8. klassetrin, vil det være en forudsætning, at der stadig er minimum 90 timers understøttende undervisning pr. år, svarende til 2,2 timers understøttende undervisning pr. uge uden indregnede pauser, til rådighed. Det vil skulle være muligt for skolerne at foretage en modsvarende flytning af fagtimer som fx kristendomskundskab fra 8. klasse til 7. klasse. Skolen vil skulle stille et frivilligt undervisningstilbud til rådighed for de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelse. Undervisningsministeriet vil udarbejde inspirationsmateriale om indhold og tilrettelæggelsen af det frivillige tilbud.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6, om mulighed for nedskalering af tid til understøttende undervisning, og lovforslagets § 1, nr. 10, om kvalitetsrapporter, samt bemærkningerne hertil.

2.4. Udvidet kompetence til skolebestyrelser ved ansættelse af skolens leder

2.4.1. Gældende ret

Kommunalbestyrelsens opgaver i forbindelse med styrelsen af kommunens skolevæsen er reguleret i folkeskolelovens §§ 40-41.

Efter folkeskolelovens § 40, stk. 5, 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen helt eller delvis delegere sine beføjelser efter denne lov til skolebestyrelserne, bortset fra de beføjelser, der følger af arbejdsgiverkompetencen, og de beslutninger, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-7, samt § 25, stk. 3, § 34, stk. 3, og § 40 a, stk. 3.

Efter folkeskolelovens § 40, stk. 6, træffes beslutninger om ansættelse af ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a, efter at der er indhentet udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7. Denne ansættelseskompetence følger af arbejdsgiverkompetencen og kan derfor ikke delegeres til skolebestyrelsen, jf. herved også bestemmelsen i § 40, stk. 5, 1. pkt.

Skolebestyrelsens opgaver i forbindelse med styrelsen af kommunens skolevæsen er reguleret i folkeskolelovens §§ 42-44.

Efter folkeskolelovens § 44, stk. 7, skal skolebestyrelsen afgive udtalelse til kommunalbestyrelsen om ansættelse af ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a, jf. § 40, stk. 6.

Efter folkeskolelovens § 42, stk. 8, må elevrepræsentanterne i skolebestyrelsen ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.

Der er ikke fastsat regler om, at medlemmer af skolebestyrelsen, herunder formanden, kan tegne skolebestyrelsen.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Forældreinddragelsen og civilsamfundets stemme i skoledriften skal styrkes. I mange kommuner indrages skolebestyrelserne tæt i beslutningen om, hvem der skal ansættes som skoleleder, fx gennem deltagelse i et ansættelsesudvalg. I andre kommuner får skolebestyrelsen alene mulighed for at afgive udtalelse om den ansøger, kommunalbestyrelsen ønsker at ansætte, sådan som reglerne foreskriver.

Skolebestyrelsen skal spille en aktiv rolle ved beslutningen om, hvem der ansættes som skoleleder på skolen. Skolebestyrelsen skal derfor have mere indflydelse på ansættelse af skolens leder ved, at kommunalbestyrelserne forpligtes til at have mindst en repræsentant fra skolebestyrelsen, som er valgt blandt forældrerepræsentanterne, med i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen.

Skolebestyrelsen vil herefter kunne gøre sine ønsker til den kommende skoleleder gældende gennem

repræsentanten. Det betyder også, at det eller de medlemmer af skolebestyrelsen, som deltager i beslutningen, i den konkrete ansættelsesproces er repræsentant for den samlede skolebestyrelse. Det bemærkes, at elevrepræsentanter ikke kan deltage ved drøftelser af sager om enkeltpersoner.

Da det valgte medlem repræsenterer skolebestyrelsen, vil skolebestyrelsen kunne fastsætte nærmere rammer for repræsentantens varetagelse af opgaven. Den samlede skolebestyrelse vil forud for og løbende under ansættelsesprocessen kunne give repræsentanten et mandat, som beskriver de krav og ønsker, som skolebestyrelsen har til en skoleleder, så repræsentanten under ansættelsesprocessen kan tage højde herfor fx igennem de spørgsmål, der stilles under ansættelsessamtaler, og derved belyse de forhold, som skolebestyrelsen ønsker, at der skal lægges vægt på ved ansættelsen. Repræsentanten vil inden for rammerne af et mandat fra skolebestyrelsen være forpligtet til at arbejde for, at de krav og ønsker, som skolebestyrelsen har til en ny skoleleder, så vidt muligt bliver opfyldt.

En ansættelsesproces vedrørende en ny skoleleder vil i sagens natur indebære en behandling af ansøgeres personoplysninger (fx navn, adresse, arbejds- og uddannelsesmæssige forhold mv.), da der er tale om oplysninger om identificerbare fysiske personer, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1. Behandlingen af disse personoplysninger skal derfor ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder princippet om formålsbegrænsning (artikel 5, stk. 1, litra b), princippet om dataminimering (artikel 5, stk. 1, litra c) og princippet om integritet og fortrolighed (artikel 5, stk. 1, litra f), ligesom der skal være et gyldigt behandlingsgrundlag i forhold til de konkrete personoplysninger.

Det vil betyde, at skolebestyrelsens repræsentant i beslutningen om ansættelse af ny skoleleder alene kan tilgå, behandle og videregive oplysninger om ansøgerfeltet, hvor dette er sagligt, relevant og nødvendigt ved ansættelsesprocessen, herunder i forhold til integritet og fortrolighed om oplysningerne, og i de tilfælde, hvor databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven konkret giver adgang til, at en behandling af oplysningerne kan finde sted. Det samme vil gælde for de øvrige medlemmer af et eventuelt ansættelsesudvalg.

Skolebestyrelsen vil ikke kunne få en tilsvarende adgang til personoplysninger, da det vil være repræsentanten, der på skolebestyrelsens vegne fremmer skolebestyrelsens krav og ønsker til en ny skoleleder i forbindelse med ansættelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, 8, 11 og 13, samt bemærkningerne hertil.

2.5. Mulighed for toårig valgperiode for forældrerepræsentanterne i skolebestyrelser

2.5.1. Gældende ret

Det fremgår af folkeskolelovens § 42, stk. 9, 1. pkt., at forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, jf. dog lovens § 42, stk. 10 og 13, gældende fra den 1. august i det år, der følger efter nyvalg til regionsråd og kommunalbestyrelse, jf. dog lovens § 42, stk. 12. De øvrige medlemmers valgperiode er 1 år.

Efter folkeskolelovens § 42, stk. 10, kan kommunalbestyrelsen, uanset bestemmelsen i § 42, stk. 9, 1. pkt., bestemme, at der skal foretages nyvalg til skolebestyrelsen ved den skole, der modtager alle eller en væsentlig del af eleverne fra en nedlagt skole.

Udgangspunktet om, at forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, kan fraviges, for så vidt angår skoler, der er kendetegnet ved, at eleverne ofte går der i mindre end 4 år.

Det følger således af folkeskolelovens § 42, stk. 12, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan fravige bestemmelsen i stk. 1, § 24 a, stk. 2, og § 24 b, stk. 2, dog således at der fortsat vælges repræsentanter

for forældre til børn i folkeskolen ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagsskoler el.lign. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte, at valgperioden er 2 år for forældrerepræsentanter ved skoler og afdelinger af skoler, der alene har 7. klasse og højere klassetrin. Det følger af bestemmelsens 4. pkt., at kommunalbestyrelsen kan fravige bestemmelserne i stk. 1 og 6 og stk. 9, 1. pkt., og § 24 b, stk. 2, på folkeskoler, der kun omfatter 10. klasse, jf. § 24, stk. 2.

Herudover fremgår det af folkeskolelovens § 42, stk. 13, at hvis kommunalbestyrelsen i valgperioden træffer beslutning om oprettelse af en fælles bestyrelse mellem flere folkeskoler, jf. lovens § 24, stk. 3, mellem en folkeskole og et dagtilbud eller fritidshjem, jf. lovens § 24 a, eller mellem en folkeskole og en ungdomsskole, jf. lovens § 24 b, afgår de valgte skolebestyrelsesmedlemmer på det tidspunkt, hvor den nyvalgte fælles bestyrelse i henhold til kommunalbestyrelsens beslutning skal tiltræde for resten af den afgående bestyrelses valgperiode.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Skolebestyrelserne spiller en vigtig rolle i forhold til at fastsætte principper for skolen samt føre tilsyn med alle dele af skolens virksomhed. Nogle skoler og kommuner oplever udfordringer med at tiltrække forældre, der ønsker og har tid til at deltage i skolebestyrelsens arbejde.

For at give kommunalbestyrelserne bedre muligheder for at tiltrække forældrerepræsentanter til bestyrelsesarbejdet, foreslås det, at kommunalbestyrelsen tillægges kompetence til at træffe beslutning om, at valgperioden er 2 år for de forældrerepræsentanter, der måtte ønske det, eller for alle forældrerepræsentanter på en skole, såfremt der lokalt opleves behov herfor. Det vil således være en forudsætning, at den enkelte forældrerepræsentant enten selv har ønsket en toårig valgperiode, eller at beslutningen træffes for alle forældrerepræsentanter i den konkrete skolebestyrelse under ét.

2.6. Justering af målsætning om fuld kompetencedækning

2.6.1. Gældende ret

Efter folkeskolelovens § 40, stk. 7, 1. pkt., skal kommunalbestyrelsen sikre, at lærerne i kommunens skolevæsen har undervisningskompetence fra læreruddannelsen eller tilsvarende faglig kompetence i de fag, som de underviser i (kompetencedækning).

Bestemmelsen blev indført med § 1, nr. 79, i lov nr. 1640 af 26. december 2013. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 51 som fremsat, side 58, at det ved fuld kompetencedækning forstås, at 95 pct. af undervisningen i fagene varetages af lærere, som enten har undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv. Fuld kompetencedækning gælder på kommuneniveau og omfatter alle fag i grundskolens fagrække (folkeskolelovens § 5) på alle klassetrin samt 10. klasse.

Efter § 8, stk. 8, i lov nr. 1640 af 26. december 2013, skal § 1, nr. 79, om kompetencedækning være nået fra og med skoleåret 2020/21. Kommunerne skal sikre, at kompetencedækningen løbende øges, så kompetencedækningen er mindst 85 pct. i 2016 og mindst 90 pct. i 2018.

2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Eleverne i folkeskolen skal undervises af fagligt kompetente lærere. Derfor fastholdes målsætningen om, at alle elever skal undervises af lærere med undervisningskompetence i de fag, de underviser i. Det må imidlertid erkendes, at kommunerne har forskellige forudsætninger for at lykkes med at indfri målsætning-

gen om, at 95 pct. af undervisningen skal varetages af undervisere med undervisningskompetence i de fag, de underviser i inden 2020 og delmålet om 90 pct. i 2019.

Det foreslås derfor at udskyde tidspunktet for, hvornår målsætningen om fuld kompetencedækning skal være opfyldt fra 2020 til 2025 og at udskyde delmålet om 90 pct. fra 2019 til 2021. Det skal være med til at sikre, at de kommuner og skoler, der har de største udfordringer, får bedre tid, og dermed bedre forudsætninger, for at øge kompetencedækningen frem mod 2025. Det skal samtidig være med til at skabe et større lokalt råderum for de kommuner og skoler, der allerede er godt på vej. Alle kommuner vil derfor fortsat løbende skulle have fokus på at forbedre kompetencedækningen.

Hidtil har kravet om kompetencedækning omfattet de obligatoriske fag i grundskolen, men ikke valgfag. I forlængelse af lov nr. 209 af 5. marts 2019 om styrket praksisfaglighed er der derfor behov for at præcisere, hvilke fag i grundskolen, der er omfattet af kravet om kompetencedækning, således at de obligatoriske praktiske/musiske valgfag også bliver omfattet af kravet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10, og § 3, stk. 5, samt bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indeholder elementer med udgiftsmæssige konsekvenser for stat og kommuner, herunder i forbindelse med tilførslen af 90 ekstra undervisningstimer i fagene, kvalitetsløft af den understøttende undervisning og med afkortningen af skoleugens længde i børnehaveklassen og 1.-3. klasse.

Det følger at lovforslagets § 1, nr. 1 og 14, at der foreslås tilført i alt 90 ekstra undervisningstimer fordelt over fagene tysk eller fransk, billedkunst og historie. De ekstra undervisningstimer erstatter eksisterende understøttende undervisning. Skoleugen forlænges dermed ikke som følge af disse ændringer. Herudover flyttes timer i dansk, idræt og håndværk og design mellem klassetrinnene. Som det er tilfældet med de 90 ekstra undervisningstimer medfører flytningen af undervisningstimer ingen ændringer i skoleugens længde for de berørte klassetrin.

Der er afsat mere forberedelsestid til undervisning i fagene end i understøttende undervisning. Herudover varetager børnehaveklasseledere (bh.kl.), særligt kvalificerede pædagoger (1.-3. kl.) og lærere undervisningen i fagene, mens lærere og pædagoger deler den understøttende undervisning. Den gennemsnitlige løn for lærere er højere end den gennemsnitlige løn for pædagoger. Af disse årsager medfører tilførslen af 90 ekstra undervisningstimer i fagene, og afskaffelsen af 90 timers understøttende undervisning, en meromkostning for kommunerne.

Samlet set medfører justeringerne af fagrækken meromkostninger for kommunerne på 25 mio. kr. i 2020 og 59 mio. kr. fra 2021 og frem.

Justeringen af fagrækken træder i kraft den 1. august 2020. Omkostningerne i 2020 er derfor beregnet som 5/12 af omkostningerne for et helt kalenderår.

Rammerne for, hvorledes kommuner og skoler kan løfte kvaliteten af den understøttende undervisning, fremgår af de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2 og 2.3.2.2, samt af lovforslagets § 1, nr. 4, 6 og 10, samt bemærkningerne hertil.

Til finansiering af kvalitetsløftet afsættes 128 mio. kr. i 2019, 283 mio. kr. i 2020 og 249 mio. kr. fra 2021 og frem. Kvalitetsløftet finansieres ved, at kommunerne tilføres nye midler svarende til 79 mio. kr. i 2019 og 190 mio. kr. i 2020 og frem. Herudover finansieres kvalitetsløftet af midler, der frigøres som følge af afkortningen af skoleugens længde i børnehaveklassen og 1.-3. klasse, jf. lovforslagets § 1, nr. 3. Det drejer sig om 49 mio. kr. i 2019, 93 mio. kr. i 2020 og 59 mio. kr. fra 2021 og frem.

Lovforslagets § 1, nr. 3, omfatter en afkorting af skoleugens længde i børnehaveklassen og 1.-3. klasse. Skoleugens længde foreslås afkortet med 90 timer årligt, der fratrækkes mindstekravet til undervisningstidens samlede varighed, jf. folkeskolelovens § 14 b, stk. 1, nr. 1. Afkortningen medfører en reduktion i antallet af understøttende undervisningstimer, men ikke af timerne til undervisning i fagene.

Afkortningen medfører isoleret set reducerede kommunale omkostninger til lærer- og pædagoglønninger i størrelsesorden 127 mio. kr. i 2019 og 305 mio. kr. fra 2020 og frem.

Med en kortere skoleuge følger imidlertid også et øget behov for pasning i skolefritidsordning (SFO) og andre kommunale pasningstilbud. Derfor medfører afkortningen kommunale omkostninger i SFO m.v. på 78 mio. kr. i 2019 og 188 mio. kr. fra 2020 og frem. De anførte omkostninger omfatter ikke eventuelle ændringer i forældrebetalingen til SFO m.v., som kommunerne om nødvendigt kan regulere.

Afkortningen af skoleugens længde træder i kraft den 1. august 2019. De økonomiske effekter i 2019 er derfor beregnet som 5/12 af omkostningerne for et helt kalenderår.

Forslagene om øgede muligheder for at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden medfører ikke bindende bestemmelser for skoler og kommuner, hvorfor disse forslag ikke indgår i opgørelsen af de økonomiske konsekvenser. I det omfang de enkelte kommuner benytter sig af de øgede muligheder, vil der dog blive frigjort midler lokalt, som vil skulle anvende til at styrke kvaliteten af den understøttende undervisning.

Det følger af finansierungsgrundlaget for lovforslaget, at staten medfinansierer kvalitetsløftet i den understøttende undervisning på 79 mio. kr. i 2019 og 190 mio. kr. fra 2020 og frem. For kommunerne er lovforslaget samlet set omkostningsneutralt.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne, jf. DUT-princippet.

Forslaget har ingen implementeringskonsekvenser, da forslaget alene medfører justeringer af folkeskolen inden for de eksisterende rammer.

Det vurderes, at lovforslaget følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgere.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 8. februar 2019 til den 8. marts 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatsamfundet, Akademikerne, Ankestyrelsen, B_SOSU, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og

Ungdomspædagogernes Landsforening (BUPL), Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, CEPOS, CEVEA, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Lærerforening, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Danske Døves Landsforbund, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier - Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier – Lederne, Dansk Flygtningehjælp, Danske Gymnasier, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Handicaporganisationer, Danske HF og VUC, Dansk Metal, Danske Regioner, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske SOSU-skoler, Danske Skoleelever, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Datatilsynet, De Private Sociale Tilbud (LOS), Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Efterskoleforeningen, Erhvervsskolelederne, Erhvervsskolernes ElevOrganisation, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Fag og Arbejde (FOA), Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen for Forældre til Elever i Fri- og Privatskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forsikring- og Pension, Frie Skolers Lærerforening, FTF, Handelsskolernes Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Klagenævnet for Specialundervisning, KL, KRAKA, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere (LVU), Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforening af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU), Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssamråd for PPR-chefer, Lederforeningen for VUC, Lilleskolerne, Moderniseringsstyrelsen, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rigsombuddet på Færøerne, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-Rådet), Skolelederforeningen, Skole og Forældre, Socialpædagogernes Landsforbund, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Team Danmark, Uddannelsesforbundet, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Ungdomsringen, Ungdomsskoleforeningen og VUC Bestyrelsesforeningen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindredgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ja, forslaget medfører, at der varigt frigøres 305 mio. kr. årligt i kommunerne som følge af skoleugens afkorting. Disse midler omprioriteres til finansiering af ekstra fagtimer, øget kvalitet i den understøttende undervisning og øget aktivitet i de kommunale pasningstilbud i kommunerne. En del af kvalitetsløftet i den understøttende undervisning finansieres dog af en statslig tilførsel på 190 mio. kr. varigt. Samlet set medfører lovforslaget statslige meromkostninger på 79

		mio. kr. i 2019 og 120 mio. kr. fra 2020 og frem.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 2, gives undervisningen i 1.-9. klasse gives inden for 3 fagblokke (humanistiske fag, praktiske/musiske fag og naturfag) og omfatter for alle elever de praktiske/musiske fag: a) Idræt på alle klassetrin, b) Musik på 1.-6. klassetrin, c) Billedkunst på 1.-5. klassetrin og d) Håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin.

Det foreslås, at § 5, stk. 2, nr. 2, litra c og d, ophæves og at der i stedet indsættes:

»c) Billedkunst på 1.-6. klassetrin.

d) Håndværk og design på 3.-6. klassetrin.

e) Madkundskab på 5. og 6. klassetrin.«

Den foreslåede affattelse af *nr. 2, litra c*, vil indebære, at undervisningen i billedkunst vil skulle udvides fra 1.-5. klassetrin til 1.-6. klassetrin.

Det bemærkes i øvrigt, at det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 14, at det vejledende timetal i billedkunst vil skulle ændres, således at der tilføres 30 årlige undervisningstimer på 6. klassetrin.

Ændringen skal ses i lyset af, at der med lov nr. 209 af 5. marts 2019 er indført et obligatorisk praktisk/musisk valgfag på 7.-8. klassetrin, hvor eleverne vil kunne vælge mellem håndværk og design, billedkunst, musik og madkundskab, såfremt kommunen udbyder alle fire fag, og at det derfor er nødvendigt at sikre, at der gives en sammenhængende undervisning i hvert af de fire praktiske/musiske fag i skoleårene frem til starten af valgfaget.

Den foreslåede affattelse af *nr. 2, litra d og e*, vil indebære, at der vil skulle fastsættes separate timetal for

hvert af fagene håndværk og design samt madkundskab, og at timerne i 7. klasse vil skulle flyttes til 3. klasse. Samtidig vil ændringen indebære, at der ikke længere vil være valgfrihed med hensyn til, hvilke klassetrin de to fag lægges på.

Det bemærkes i øvrigt, at det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 14, at det vejledende timetal i håndværk og design vil skulle fordeles med 60 undervisningstimer på 3. klassetrin, 90 undervisningstimer på 4. klassetrin, 60 undervisningstimer på 5. klassetrin og 60 undervisningstimer på 6. klassetrin. Det foreslås endvidere i lovforslagets § 1, nr. 14, at det vejledende timetal i madkundskab vil skulle fordeles med 60 undervisningstimer på 5. klassetrin og 60 undervisningstimer på 6. klassetrin.

Ændringen skal ses i lyset af, at der med lov nr. 209 af 5. marts 2019 er indført et obligatorisk praktisk/musisk valgfag på 7.-8. klassetrin, hvor eleverne vil kunne vælge mellem håndværk og design, billedkunst, musik og madkundskab, såfremt kommunen udbyder alle fire fag, og at det derfor er nødvendigt at sikre, at der gives en sammenhængende undervisning i hvert af de fire praktiske/musiske fag i skoleårene frem til starten af valgfaget.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1 om justering af fagrækken samt til lovforslagets § 1, nr. 14, og § 3, stk. 1-4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 14 a, stk. 1, at skoleåret begynder den 1. august. Endvidere fremgår det af folkeskolelovens § 14 a, stk. 2, 1. pkt., at elevernes sommerferie begynder den sidste lørdag i juni. Sommerferien varer indtil den af kommunalbestyrelsen bestemte første skoledag efter skoleårets begyndelse, jf. folkeskolelovens § 14 a, stk. 2, 2. pkt.

Af forarbejderne til bestemmelsen i folkeskolelovens § 14 a, stk. 2, 2. pkt., jf. Folketingstidende 2013-2014, Tillæg A, L 51 som fremsat, side 36f, fremgår det, at der med den foreslåede bestemmelse er tale om en præcisering af, at det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter tidspunktet for elevernes skolestart efter sommerferien, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, 1. pkt., hvorefter kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolens virksomhed. Idet kommunalbestyrelsen på et møde skal træffe beslutning om antallet af skoledage, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 5, vil tidspunktet for elevernes skolestart endvidere skulle fastlægges på et møde i kommunalbestyrelsen, og vil således ikke kunne delegeres til forvaltningen eller den enkelte skoleleder. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 33.

Det fremgår af folkeskolelovens § 40, stk. 5, at kommunalbestyrelsen, bortset fra de beføjelser, der følger af arbejdsgiverkompetencen, og de beslutninger, der er nævnt i § 40, stk. 2, nr. 1-7, samt § 25, stk. 3, om aldersintegrerede klasse, § 34, stk. 3, om rullende skolestart, og § 40 a, stk. 3, om drøftelse af kvalitetsrapporter for kommunens skoler, kan kommunalbestyrelsen helt eller delvis delegere sine beføjelser efter denne lov til skolebestyrelserne.

Beslutninger om første skoledag efter sommerferien er således ikke opregnet blandt de beslutninger, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 5, der alene kan træffes af kommunalbestyrelsen uden mulighed for delegation til skolebestyrelsen.

Dermed følger delegationsforbuddet alene af forarbejderne til en bestemmelse, som ikke efter sin ordlyd indeholder en regulering af delegationsspørgsmålet. Da delegationsforbuddet ikke samtidig er indeholdt i bestemmelsen om delegation må det anses for tvivlsomt, om der er etableret et delegationsforbud efter loven.

Der foreslås en justering af ordlyden af folkeskolelovens § 14 a, stk. 2, 2. pkt., hvor bestemte ændres til fastsatte.

Der er tale om en teknisk lovændring med henblik på at kunne nyaffatte bemærkningerne til bestemmelsen om den understøttende undervisning.

Det foreslåede vil indebære, at kommunalbestyrelsens fastsættelse af første skoledag vil være omfattet af folkeskolelovens almindelige regler om delegation, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 5. Kommunalbestyrelsen vil således kunne beslutte, at fastsættelsen af første skoledag delegeres til skolebestyrelsen, hvis kommunalbestyrelsen ønsker dette.

Der henvises i øvrigt til indledningen til de almindelige bemærkninger, jf. afsnit 1.

Til nr. 3

Undervisningstidens samlede varighed er reguleret i den gældende folkeskolelovs § 14 b.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 14 b, stk. 1, nr. 1, skal undervisningstiden tilrettelægges således, at den i et skoleår har en samlet varighed af mindst 1.200 timer i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin.

Undervisningstidens samlede varighed må ikke overstige 1.400 timer i et skoleår. Undervisningen kan dog overstige 1.400 timer for elever, der vælger mere end et valgfag, jf. lovens § 9, stk. 7. Dette følger af den gældende bestemmelse i § 14 b, stk. 2.

Undervisningstimerne i stk. 1 og 2 opgøres i klokketimer. Pauser indgår i den samlede undervisningstid, jf. den gældende bestemmelse i § 14 b, stk. 3.

For bestemte skoler kan undervisningsministeren på baggrund af en pædagogisk begrundet ansøgning godkende, at undervisningstiden overstiger 1.400 timer, jf. den gældende bestemmelse i § 14 b, stk. 4.

Det fremgår af bemærkningerne til § 14 b, jf. Folketingstidende 2012-13, Tillæg A, L 51 som fremsat, side 37f, at der med bestemmelsen fastsættes en årsnorm for undervisningstiden, som er udregnet med udgangspunkt i, at eleverne almindeligvis skal have undervisning i ca. 40 uger om året i henholdsvis 30, 33 og 35 ugentlige timer i gennemsnit. Der er ikke opstillet en norm for antallet af skoledage eller for, hvor lang den enkelte skoledag eller skoleuge skal være, men det forudsættes, at undervisningen fortsat normalt foregår inden for tidsrummet mellem ca. kl. 8.00 og 16.00.

Skoledagen består af tid til undervisning i folkeskolens fag og emner samt tid til understøttende undervisning, jf. den gældende folkeskolelovs § 16 a. Tiden fordeles mellem de to typer af undervisningstid således, at minimumstimetallene for folkeskolens fag, jf. folkeskolelovens § 16, stk. 1, efterkommes, undervisning i grundskolens obligatoriske emner, jf. folkeskolelovens § 7, gennemføres, eleverne gives understøttende undervisning, jf. folkeskolelovens § 16 a, eleverne deltager i motion og bevægelse i gennemsnitligt 45 minutter om dagen, jf. folkeskolelovens § 15, stk. 1, og der indgår lektiehjælp og faglig fordybelse, jf. folkeskolelovens § 15, stk. 2.

Det er skolens leder, der har ansvaret for tilrettelæggelsen af undervisningstiden på den enkelte skole inden for de mål og rammer samt principper, som henholdsvis kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen har fastsat.

Det foreslås, at den samlede undervisningstid i indskolingen ændres fra 1.200 timer til 1.110 timer. Dermed vil den samlede undervisningstid i indskolingen blive reduceret med 90 timer, således at den i et skoleår vil have en samlet varighed af mindst 1.110 timer i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin. Den samlede undervisningstid for 4.-9. klassetrin ændres ikke med forslaget.

Den foreslåede reduktion af den samlede undervisningstid vil, sammen med forslag om øget kvalitet i

den understøttende undervisning, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, bidrage til en mere fokuseret skoledag for indskolings eleverne.

Indenfor de nye samlede undervisningstimetotal i indskolingen vil skoledagen fortsat skulle bestå af tid til undervisning i folkeskolens fag og emner samt tid til understøttende undervisning og fordeles mellem de to typer af undervisningstid. Da der ikke er foreslået en reduktion af undervisningen i fag og emner, vil forslaget således indebære en reduktion af tiden til understøttende undervisning.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3 om skoleugens længde og mulighed for at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden, og i særdeleshed afsnit 2.3.2.1 om reduktion af undervisningstidens samlede varighed i indskolingen.

Til nr. 4

Den understøttende undervisning blev indført med § 1, nr. 36, i lov nr. 1640 af 26. december 2013.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16 a, stk. 1, suppleres undervisningen i folkeskolens fag, jf. §§ 5, 9 og 11, og obligatoriske emner, jf. § 7, af understøttende undervisning. Den understøttende undervisning skal anvendes til forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16 a, stk. 2, at skolens leder skal sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene, de obligatoriske emner og den understøttende undervisning.

Den understøttende undervisning spiller sammen med en lang række andre bestemmelser i folkeskoleloven, herunder især de følgende:

Den gældende folkeskolelovs § 1 beskriver folkeskolens formål, hvori bl.a. indgår at give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 3, stk. 4, om åben skole, skal skolerne indgå i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner.

Undervisningen i fagene er reguleret i den gældende folkeskolelovs § 5, hvoraf bl.a. fremgår, at indholdet i undervisningen skal vælges og tilrettelægges, så det giver eleverne mulighed for faglig fordybelse, overblik og oplevelse af sammenhænge, jf. stk. 1, at fagene er opdelt på de tre fagblokke: humanistiske fag, praktiske/musiske fag og naturfag, jf. stk. 2, at der kan gives undervisning i fagene på yderligere klassetrin end fastsat i stk. 2, jf. stk. 4, samt at der i visse tilfælde skal tilbydes supplerende undervisning, jf. stk. 5, samt undervisning i dansk som andetsprog og modersmålsundervisning, jf. stk. 6.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 7, stk. 1, skal der i undervisningen i grundskolen indgå de obligatoriske emner færdselslære, sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, samt uddannelse og job. Undervisningen i det obligatoriske emne uddannelse og job skal tilrettelægges i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning, jf. bestemmelsens stk. 2.

Undervisningen i valgfag er reguleret i den gældende folkeskolelovs § 9, som bl.a. indeholder en opregning af de valgfag, der kan tilbydes, jf. stk. 1 og 5, samt muligheden for at oprette kommunale valgfag,

jf. stk. 6. Bestemmelsen indeholder fra 1. august 2019 også regler om, at eleverne skal vælge et af fagene håndværk og design, billedkunst, musik eller madkundskab som toårigt valgfag i 7.-8. klasse, jf. stk. 8.

Den gældende folkeskolelovs § 10 bemyndiger bl.a. undervisningsministeren til at fastsætte regler om formålet med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, samt kompetencemål for bestemte klassetrin, inddeling i færdigheds- og vidensområder, ud fra hvilke undervisningen i de enkelte fag/emner skal tilrettelægges, og regler om opmærksomhedspunkter inden for udvalgte kerneområder i dansk og matematik. Undervisningsministeren udsender også vejledende færdigheds- og vidensmål og vejledende læseplaner m.v.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 11, at undervisningen i børnehaveklasser overvejende gives i form af leg og andre udviklende aktiviteter. Det tilstræbes at gøre børnene fortrolige med skolens daglige liv. Undervisningen skal mindst omfatte kompetenceområderne: sprog, matematisk opmærksomhed, naturfaglige fænomener, kreative og musiske udtryksformer, krop og bevægelse, samt engagement og fællesskab.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 15, at undervisningen tilrettelægges, så eleverne får motion og bevægelse i gennemsnitligt 45 minutter om dagen, samt at der inden for undervisningstiden skal etableres lektiehjælp og faglig fordybelse.

Den gældende folkeskolelovs § 18 fastsætter bl.a. kravene til undervisningsdifferentiering. Undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse, skal således i alle fag leve op til folkeskolens formål, mål for fag samt emner og varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger. Det er skolelederens opgave at sikre, at det undervisende personale, der er tilknyttet klassen, planlægger og tilrettelægger undervisningen, så alle elever udvikler sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber. I de fag, hvor der er prøver, jf. § 14, skal undervisningens indhold desuden fastlægges således, at kravene i de enkelte fag ved prøverne kan opfyldes. Herudover følger det af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 18, stk. 5, at det undervisende personale, der er tilknyttet klassen, samarbejder med eleverne om løsning af særlige opgaver i forhold til klassen, samt at opgaven som klasselærer skal varetages af en af klassens lærere eller uddelegeres til flere af klassens lærere eller pædagoger.

Det foreslås, at »forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten« i folkeskolelovens § 16 a, stk. 1, 2. pkt., ændres til: »at understøtte en varieret skoledag gennem undervisningsforløb og -aktiviteter m.v., der«. Dermed vil bestemmelsen få følgende ordlyd: »Den understøttende undervisning skal anvendes til at understøtte en varieret skoledag gennem forløb og læringsaktiviteter m.v., der har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.«

Der er tale om en teknisk lovændring med henblik på at kunne nyaffatte bemærkningerne til bestemmelsen om den understøttende undervisning.

Med den foreslåede ændring tydeliggøres det endvidere, at den understøttende undervisning vil skulle hænge tydeligt sammen med og understøtte folkeskolens formål, skolens undervisning i fagene og obligatoriske emner og sikre en mere varieret skoledag, herunder med bevægelse og hvor det omgivende samfund inddrages.

Formålet med den understøttende undervisning vil således være at fungere som fleksibel undervisningstid, som skolerne ud fra lokale behov og udfordringer vil skulle anvende til at skabe variation i hele skoledagen. Formålet med understøttende undervisning er således ikke selvstændige aktiviteter eller

indhold, men tid til undervisningsforløb og -aktiviteter, der understøtter folkeskolens formål, herunder skolens undervisning i fagene og obligatoriske emner. Med den understøttende undervisning vil blive sikret tid til, at undervisningen kan tilrettelægges på mangfoldige måder, så alle elever kan udfordres fagligt og undervisningen kan tilpasses og differentieres, så den imødekommer den enkelte elevs behov, interesser og forudsætninger.

Den understøttende undervisning vil skulle tilrettelægges, så den samlet set medvirker til at understøtte skolens arbejde med følgende elementer:

- Folkeskolens formål, jf. folkeskolelovens § 1,
- Specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 2,
- Åben skole, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 4,
- Supplerende undervisning, jf. folkeskolelovens § 3 a og § 5, stk. 6, herunder undervisning i dansk som andetsprog,
- Undervisningen i fagene, jf. folkeskolelovens §§ 5, 6 og 10, herunder Fælles Mål,
- Undervisningen i de obligatoriske emner, jf. folkeskolelovens § 7,
- Undervisningen i valgfag, jf. folkeskolelovens § 9,
- Undervisningen i børnehaveklassen, jf. folkeskolelovens § 11,
- Evaluering og feedback, jf. folkeskolelovens § 13,
- Motion og bevægelse, jf. folkeskolelovens § 15, stk. 1,
- Lektiehjælp og faglig fordybelse, jf. folkeskolelovens § 15, stk. 2,
- Undervisningsdifferentiering, jf. folkeskolelovens § 18 og
- Klassens tid

Folkeskolens formål skal være styrende for skolens undervisning og samlede virke. Den understøttende undervisning vil derfor skulle tilrettelægges, således at den i sammenhæng med undervisningen i børnehaveklassen, fagene og de obligatoriske emner samlet set medvirker til at indfri folkeskolens formål. Der vil således skulle gennemføres undervisningsforløb og -aktiviteter m.v., der giver eleverne kundskaber og færdigheder der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen ved at supplere og understøtte undervisningen i fag og emner, og som fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling, læringsparathed, sociale kompetencer, motivation og trivsel. Tiden vil også skulle understøtte arbejdsmetoder og rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle, ligesom den vil skulle understøtte, at folkeskolen forbereder eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre.

Den understøttende undervisning vil som udgangspunkt i løbet af et skoleår skulle spille sammen med og støtte op om undervisningen i flere fag eller emner samt elevernes sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Den understøttende undervisning vil skulle indeholde en variation med hensyn til, hvilke aspekter af elevernes alsidige udvikling m.v. undervisningen fokuserer på.

Det følger endvidere af det foreslåede, at tiden vil skulle anvendes i sammenhæng med undervisningen i børnehaveklassen, fagene og obligatoriske emner, herunder med henblik på at indfri disse formål og faglige indhold, jf. folkeskolelovens §§ 5, 6, 7, 8, 10 og 11. Det følger desuden af det foreslåede, at den understøttende undervisning vil skulle medvirke til evaluering og feedback, jf. folkeskolelovens § 13, samt elevers løbende faglige og alsidige udvikling, jf. folkeskolelovens § 18.

Det følger af det foreslåede, at den understøttende undervisning vil skulle have direkte sammenhæng med

undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner. Understøttende undervisning vil således skulle indeholde en variation med hensyn til fx, hvilke af folkeskolens fag og emner den knytter sig til, samt med hensyn til de anvendte undervisningsmetoder, arbejdsformer og undervisningens fysiske rammer m.v.

Indholdet i undervisningen i fag og obligatoriske emner vil skulle vælges og tilrettelægges, så det giver eleverne mulighed for faglig fordybelse, overblik og oplevelse af sammenhænge. Undervisningen vil skulle give eleverne mulighed for at tilegne sig de enkelte fags erkendelses- og arbejdsformer. I vekselvirkning hermed vil eleverne skulle have mulighed for at anvende og udbygge de tilegnede kundskaber og færdigheder gennem undervisningen i tværgående emner og problemstillinger. Understøttende undervisning vil skulle understøtte dette.

Den understøttende undervisning vil skulle tilrettelægges på en sådan måde, at den bidrager til, at skolens undervisning samlet set giver eleverne lejlighed til at lære på flere forskellige måder og arbejde med og blive anerkendt for et bredt udsnit af deres evner og interesser. Det vil bl.a. kunne ske gennem undervisningsaktiviteter, hvor eleverne får mulighed for at arbejde med deres praksisfaglige kompetencer, fx ved at opleve kobling mellem teori og praksis gennem undervisningsforløb, som tager udgangspunkt i virkelighedsnære problemstillinger, der af eleverne opleves som relevante og interessante og som er udformet i samarbejde med eleverne.

Tiden til den understøttende undervisning vil således fx kunne anvendes fleksibelt i tilknytning til undervisningen i bestemte fag eller obligatoriske emner i en periode med henblik på at muliggøre gennemførelse af undervisningsforløb i disse fag og emner, hvor der inddrages praktiske aktiviteter, aktiviteter uden for skolens fysiske rammer, større sammenhængende elevproduktioner eller andre aktiviteter med henblik på variation af undervisningen, som det kan være udfordrende at finde tid til inden for fagenes selvstændige timetal. Tiden til den understøttende undervisning vil også fx kunne anvendes til selvstændige praktiske eller projektorienterede forløb og andre anvendelsesorienterede undervisningsformer, herunder eksempelvis også ekskursioner, gæstelærere mv.

Den tid, der på ekskursioner, lejrskoler, idrætsdage, prøveperioder m.v. bruges på faglige aktiviteter af direkte relevans for et fag vil kunne indgå i undervisningstimetallene for fagene, mens den øvrige tid på ekskursioner m.v. vil kunne henføres under understøttende undervisning.

Tiden vil desuden skulle understøtte undervisning i de obligatoriske emner i tilknytning til fagene, herunder uddannelse og job, fx i form af virksomhedsbesøg, færdslæring samt sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab. Tiden vil bl.a. kunne anvendes til inddragelse af foredragsholdere med specialiseret viden på området.

Understøttende undervisning vil også skulle understøtte, at undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse, svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger, samt at fastlæggelse af arbejdsformer, metoder og stofvalg i videst muligt omfang foregår i samarbejde mellem lærere, pædagoger og elever.

Understøttende undervisningstid vil fx kunne anvendes til forløb tilpasset elevernes forskellige faglige og alsidige udvikling, herunder træning og automatisering af faglige færdigheder, fx intensive læse- eller matematikkurser, talentforløb til fagligt stærke elever, pædagogiske værksteder, eksperimenter, læringsspil, samt arbejde med elevers sproglige udvikling.

Understøttende undervisning vil desuden skulle understøtte, at der på hvert klassetrin og i hvert fag er samarbejde mellem lærere og pædagoger og elever om fastlæggelse af de mål, der søges opfyldt, at elevers arbejde tilrettelægges under hensyntagen til disse mål, samt at der som led i undervisningen

løbende foretages evaluering af elevernes tilegnelse af kundskaber og færdigheder i fag og emner og at eleverne får løbende feedback.

Det følger desuden af det foreslåede, at den understøttende undervisning vil skulle medvirke til at sikre, at undervisningen inddrager åben skole, jf. folkeskolelovens § 3, stk. 4, motion og bevægelse, jf. folkeskolelovens § 15, stk. 1, samt lektiehjælp og faglig fordybelse, jf. folkeskolelovens § 15, stk. 2.

Den understøttende undervisning vil således skulle understøtte, at skoler indgår samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Der vil herunder kunne etableres samarbejder med det lokale idræts-, kultur og foreningsliv, fx ved at eleverne vil kunne deltage i fritids- og interessebetonede undervisningsaktiviteter i skolens regi.

I udskolingen vil den understøttende undervisning kunne anvendes til at arbejde med elevernes uddannelsesparathed, som fx ved samarbejdsaftaler med lokale virksomheder og ungdomsuddannelsesinstitutioner, eller at forberede eleverne bedre på at håndtere forskellige, særlige aspekter af tilværelsen, som fx privatøkonomi, demokratisk deltagelse m.v.

Herudover vil tiden til den understøttende undervisning kunne tilrettelægges således, at den for enkelte elevers vedkommende omfatter specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte efter folkeskolelovens § 3, stk. 2, og supplerende undervisning efter folkeskolelovens § 3 a og § 5, stk. 6, herunder undervisningen i dansk som andetsprog. Modersmålsundervisning vil fortsat skulle organiseres som undervisning i fritiden.

Klassens tid vil fortsat skulle indgå i den understøttende undervisning. Tiden vil dermed også kunne anvendes til at styrke de aspekter af elevernes alsidige udvikling og dannelse, der relaterer sig til klassens og skolens fællesskaber, samt forudsætninger for at indgå i klassens og skolens fællesskaber, herunder aktiviteter i forbindelse med klassens interne relationer, trivsel, elevrådsarbejde m.v.

Det bemærkes, at den understøttende undervisning vil kunne organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin, og at den understøttende undervisning ikke er omfattet af begrænsningerne i den øvrige del af regelsættet om holddannelse. Det vil således være muligt at planlægge den understøttende undervisning på tværs af et eller flere klassetrin, så det bliver muligt at give et varieret undervisningstilbud til alle elever.

Det bemærkes endvidere, at den understøttende undervisning ikke er omfattet af kravet om kompetencedækning i folkeskolelovens § 40, stk. 7, og at den understøttende undervisning derfor som udgangspunkt ikke i samme omfang og intensitet kræver den læreruddannedes særlige professionskompetence som undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner. En række af de understøttende undervisningsopgaver i den øvrige del af skoledagen kan derfor gennemføres af pædagoger og andre med en relevant baggrund.

Det vil fortsat være skolelederens ansvar at sikre, at planlægningen og tilrettelæggelsen af de understøttende undervisningsopgaver finder sted, og at sikre sammenhæng mellem undervisningen i fagene, de obligatoriske emner og den understøttende undervisning, jf. folkeskolelovens § 16 a, stk. 2. Tilrettelæggelsen vil skulle ske med udgangspunkt i strukturerede overvejelser om, hvordan den fleksible undervisningstid vil kunne anvendes lokalt på skolen til at skabe variation i hele skoledagen.

Det vil i denne sammenhæng være relevant, at disse strukturerede overvejelser samt prioriteringen af

den understøttende undervisning til understøttelse af bestemte fag m.v. tager udgangspunkt i viden om aktuelle behov, muligheder og udfordringer i forbindelse med undervisningen i de forskellige klasser på skolen, fx behov for en indsats i naturfagene i en klasse og et løft af læseindsatsen i en anden klasse eller overvejelser om at prioritere tid fra den understøttende undervisning til de obligatoriske emner i et bestemt tidsrum, fx sundheds-, seksualundervisning og familiekundskab i uge 6. Det vil herunder være naturligt, at skolelederen overvejer, hvordan forhold vedrørende organisering, fx af undervisningstiden, understøtter, at tiden til den understøttende undervisning i videst muligt omfang udnyttes på en måde, der fremmer dens formål. Denne planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen vil kunne medvirke til at skabe en fælles forståelse af den understøttende undervisning på skolen.

Det bemærkes, at skolebestyrelsen efter folkeskolelovens § 44, stk. 2, fastsætter principper for skolens virksomhed, herunder for undervisningens organisering m.v. Dette omfatter også den understøttende undervisning.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2 om kvalitetsløft af den understøttende undervisning og afsnit 3 om økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige, samt til lovforslagets § 1, nr. 10, om kvalitetsrapporter og bemærkningerne hertil.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16 b, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen, efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og efter ansøgning fra skolens leder, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i § 14 b, stk. 1, nr. 1, og i helt særlige tilfælde § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, i op til 1 skoleår med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16 b, stk. 2, at såfremt bestemmelserne i § 14 b, stk. 1, om en mindste varighed af undervisningstiden, fraviges, skal kommunalbestyrelsen tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 7, eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører, uden særskilt betaling fra forældrene.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2013-14, Tillæg A, L 51 som fremsat, side 43ff, at formålet med bestemmelsen er at give kommunalbestyrelsen mulighed for at nedskalere tiden til understøttende undervisning på en skole, hvis de samtidig øger antallet af undervisningstimer i fagene, herunder særligt i dansk og matematik, med to voksne i klassen. Det er en betingelse, at nedskaleringen af den understøttende undervisning finder sted med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering i den pågældende klasse. Fravigelsesmuligheden gælder generelt for børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin og for 4.-9. klassetrin for klasser med helt særlige behov.

Det fremgår videre af bemærkningerne, at fravigelsen kan være hensigtsmæssig, hvis der er tale om en klasse med særlige trivselsproblemer, hvilket fx kan hænge sammen med store problemer med mobning, eller at klassen er sammenbragt. Det kan endvidere være hensigtsmæssigt at fravige timetallet, hvis en eller flere enkelte elever befinder sig i en vanskelig situation, der har betydning for hele klassen. Det kan fx være tilfældet, hvis der er store problemer med uro i klassen, som har baggrund i sociale og emotionelle problemer, ADHD eller lignende, blandt enkelte elever i klassen.

For så vidt angår indskolingselever kan der ske en fravigelse af en mindste varighed af undervisningstiden, hvis det findes hensigtsmæssigt i forhold til en eller flere problemstillinger i en klasse, som bedst ses at kunne afhjælpes ved, at der gives mulighed for at have to voksne i klassen.

For så vidt angår elever fra og med 4. klassetrin skal der stilles skærpede krav til behovet for to voksne i klassen, således at der alene kan ske en nedskalering for disse klassetrin i helt ekstraordinære tilfælde.

Fravigelsen kan ske for op til et år ad gangen. Dette er ikke til hinder for, at en fravigelse fornyes i forhold til den samme klasse. Den kan dog kun gives for et år ad gangen, således at det sikres, at der mindst en gang årligt bliver taget stilling til, om fravigelsen fortsat er hensigtsmæssig og nødvendig.

Hvis adgangen til nedskalering ønskes forlænget, skal der ansøges herom på ny for hvert enkelt skoleår med en særskilt begrundelse for hvert enkelt skoleår, herunder med en redegørelse for, hvorledes en ekstra voksen i klassen i tidligere skoleår har haft betydning for klassens trivsel og faglige udvikling, og hvorfor ordningen skal forlænges.

De ekstra timer kan udmøntes gennem den i kommunal praksis eksisterende undervisningsassistentordning, hvor pædagoger eller andre faggrupper indgår i løsningen af undervisningsopgaven i samarbejde med læreren. Undervisningsassistenterne indgår i skolens undervisning med en assisterende funktioner i forhold til den undervisning, som varetages af en lærer eller en pædagogen med undervisningskompetence, jf. folkeskolelovens § 29 a. Assistenten har især opmærksomhed på og løser opgaver med vægt på elevernes sociale trivsel, samarbejde og opmærksomhed om lærerens undervisning fx i form at supplerende støtte og praktisk instruktion. De ekstra timer kan også udmøntes ved en tolærerordning.

Den nuværende retstilstand vedrørende § 16 b i folkeskoleloven har vist sig vanskelig at forstå og administrere. Der er samtidig en stigende interesse for at benytte muligheden for at konvertere understøttende undervisning til to-voksenundervisning.

En undersøgelse foretaget af Undervisningsministeriet i september 2018 viste, at omkring halvdelen af landets folkeskoler angav at benytte folkeskolelovens § 16 b til at nedskalere undervisningstiden, herunder primært på mellemtrinnet og i udskoling. Undersøgelsen viste desuden, at bestemmelsen generelt benyttes på tværs af klassetrin og i mindre grad for udvalgte enkelte klasser.

Den udbredte anvendelse af bestemmelsen tyder på, at den benyttes i videre omfang og i andre situationer end det, der var intentionen med bestemmelsen.

På denne baggrund foreslås det at nyaffatte § 16 b. Med den foreslåede nyaffattelse ændres anvendelsesområdet for bestemmelsen, ligesom betingelserne for, hvornår bestemmelsen finder anvendelse, præciseres.

I § 16 b, stk. 1, foreslås det, at kommunalbestyrelsen vil skulle kunne godkende, for så vidt angår den understøttende undervisning, at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 1, i op til 1 skoleår med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for en klasse ved hjælp af ekstra personale i klassen. Det vil være skolens leder, der efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen kan ansøge kommunalbestyrelsen om en sådan godkendelse.

Forslaget vil indebære, at kommunalbestyrelsen vil få mulighed for at nedskalere tiden til understøttende undervisning i børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin på en skole, hvis antallet af undervisningstimer med to voksne i klassen samtidig øges. Det vil således ikke fremover være muligt at benytte bestemmelsen til at nedskalere tiden på mellemtrinnet og i udskoling. Det vil være en betingelse, at nedskaleringen af den understøttende undervisning finder sted med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering i den pågældende klasse, som nedskaleringen gælder for.

Forslaget vil indebære, at tiden til den understøttende undervisning vil kunne nedskaleres med henblik på at øge antallet af timer med to voksne i undervisningen. Dette vil give mulighed for, at der vil kunne være

to voksne i såvel den fagopdelte undervisning som i tiden til den understøttende undervisning, der måtte blive tilbage efter nedskaleringen.

Det vil være skolelederen, der vil skulle ansøge kommunalbestyrelsen om godkendelsen til at fravige en mindste varighed af undervisningstiden, herunder indhente skolebestyrelsens udtalelse herom.

Der vil generelt kunne ske en fravigelse, hvis det findes hensigtsmæssigt i forhold til en eller flere problemstillinger i klassen, som bedst ses at kunne afhjælpes ved, at der gives mulighed for at have to voksne i klassen.

Nedskaleringen kan således være hensigtsmæssig, hvis der er tale om en klasse med særlige trivselsproblemer, hvilket fx kan hænge sammen med store problemer med mobning, eller at klassen er sammenbragt. Det kan endvidere være hensigtsmæssigt at fravige timetallet, hvis en eller flere enkelte elever befinder sig i en vanskelig situation, der har betydning for hele klassen. Det kan fx være tilfældet, hvis der er store problemer med uro i klassen, som har baggrund i sociale og emotionelle problemer, ADHD eller lignende, blandt enkelte elever i klassen.

Den foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for, at en fravigelse fornyes i forhold til den samme klasse. Den kan dog kun gives for et år ad gangen, således at det sikres, at der mindst en gang årligt tages stilling til, om fravigelsen er hensigtsmæssig og nødvendig. Ønskes adgangen til nedskalering forlænget, vil der skulle ansøges herom på ny for hvert enkelt skoleår med en særskilt begrundelse for hvert enkelt skoleår, herunder med en redegørelse for, hvorledes en ekstra voksen i klassen i tidligere skoleår har haft betydning for klassens trivsel og faglige udvikling, og hvorfor ordningen skal forlænges.

I § 16 b, stk. 2, foreslås det, at kommunalbestyrelsen under samme betingelser som i stk. 1, skal kunne godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 4.-9. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, for specialklasser og specialskoler.

Der vil generelt kunne ske en fravigelse, hvis det findes hensigtsmæssigt i forhold til en eller flere problemstillinger i klassen, som bedst ses at kunne afhjælpes ved, at der gives mulighed for at have to voksne i klassen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at det ud over indskolingen fremover alene vil være muligt at nedskalere tiden til den understøttende undervisning efter denne bestemmelse for specialklasser og specialskoler, hvis der er konkret behov herfor. Tiden til understøttende undervisning vil kunne nedskaleres med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering ved hjælp af ekstra personale i klassen.

Nedskaleringen kan således være hensigtsmæssig, hvis der er tale om en klasse med særlige trivselsproblemer, hvilket fx kan hænge sammen med store problemer med mobning, eller at klassen er sammenbragt. Det kan endvidere være hensigtsmæssigt at fravige timetallet, hvis en eller flere enkelte elever befinder sig i en vanskelig situation, der har betydning for hele klassen. Det kan fx være tilfældet, hvis der er store problemer med uro i klassen, som har baggrund i sociale og emotionelle problemer, ADHD eller lignende, blandt enkelte elever i klassen.

Den foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for, at en fravigelse fornyes i forhold til den samme klasse. Den kan dog kun gives for et år ad gangen, således at det sikres, at der mindst en gang årligt tages stilling til, om fravigelsen er hensigtsmæssig og nødvendig. Ønskes adgangen til nedskalering forlænget, vil der skulle ansøges herom på ny for hvert enkelt skoleår med en særskilt begrundelse for hvert enkelt skoleår, herunder med en redegørelse for, hvorledes en ekstra voksen i klassen i tidligere skoleår har haft betydning for klassens trivsel og faglige udvikling, og hvorfor ordningen skal forlænges.

I § 16 b, stk. 3, foreslås det, at kommunalbestyrelsens godkendelse efter stk. 1 og 2 vil skulle gives klassevist.

Den foreslåede ændring vil indebære, at kommunalbestyrelsen vil skulle foretage en konkret og individuel vurdering af den enkelte klasses behov for at nedskalere undervisningstiden med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering.

Hvis kommunalbestyrelsen benytter muligheden for at fravige reglerne om undervisningstiden, vil det medføre en kortere skoleuge. Det foreslås derfor i § 16 b, stk. 4, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, eller i et andet relevant tilbud, hvis bestemmelserne i § 14 b, stk. 1, nr. 1-3, fraviges.

Forslaget vil indebære, at forældrene ikke må afkræves betaling for de timer i skolefritidsordningen eller fritidstilbuddet, som skyldes en fravigelse af den fastsatte undervisningstid, jf. folkeskolelovens § 14 b, stk. 1, nr. 1-3. Der er tale om en sproglig ændring, der ikke efter sit indhold tilsigter en ændring af gældende ret.

Det bemærkes i denne forbindelse, at folkeskoleloven ikke stiller krav om, at alle skoler skal have en skolefritidsordning. Det fremgår af lovens § 36, stk. 7, at hvis der er etableret en skolefritidsordning ved den skole, hvor barnet er optaget, har forældre krav på, at deres barn optages i skolefritidsordningen under forudsætning af, at der er plads i denne. Hvis skolen ikke har en skolefritidsordning, eller hvis der ikke er plads i denne, vil eleverne skulle tilbydes plads i et andet relevant alderssvarende fritidstilbud i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse i dagtilbudslovens § 4, stk. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud. Uanset hvilket fritidstilbud der tilbydes, vil det være kommunalbestyrelsens ansvar, at forældrene ikke afkræves betaling for de timer, der ellers ville være omfattet af den længere skoledag.

Det bemærkes, at bestemmelsen alene udelukker opkrævning af særskilt betaling fra forældrene for den ekstra tid, hvori deres barn måtte have behov for yderligere pasning i det fritidstilbud, de benytter, fordi skoledagen afkortes. Bestemmelsen vil alene vedrøre elever, der i forvejen deltager i fritidstilbuddet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkningers afsnit 2.3 om skoleugens længde og mulighed for at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden.

Til nr. 6

Undervisningstidens samlede varighed er reguleret i den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 14 b.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 14 b, stk. 1, skal undervisningstiden tilrettelægges således, at den i et skoleår har en samlet varighed af (1) Mindst 1.200 timer i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, (2) Mindst 1.320 timer på 4.-6. klassetrin og (3) 1.400 timer på 7.-9. klassetrin.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16 b, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen, efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og efter ansøgning fra skolens leder, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i § 14 b, stk. 1, nr. 1, og i helt særlige tilfælde § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, i op til 1 skoleår med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen.

Derudover følger det af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 53, stk. 1, at tiden til konfirurationsforberedelsen fastsættes ved forhandling mellem kommunalbestyrelsen og præsterne i kommu-

nen. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne, træffes afgørelsen af kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte menighedsråd. Det følger af stk. 2, i den gældende bestemmelse, at der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendighed tid inden for de ammer, der er fastsat, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 5, og § 44, stk. 2, nr. 1.

Tiden til konfirmationsforberedelse skal som udgangspunkt placeres indenfor normal undervisningstid, hvilket vil sige mandag til fredag mellem ca. kl. 8 og 16.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 16 d, stk. 1, vil kommunalbestyrelsen kunne godkende fravigelse af en mindste varighed af undervisningstiden på mellemtrinnet og i udskoling, så der vil kunne afkortes op til 2 timers understøttende undervisning pr. klassetrin pr. uge til andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen. Den foreslåede bestemmelse i § 16 b, stk. 4, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 5, vil skulle finde tilsvarende anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at kommunalbestyrelsen fremover vil kunne godkende fravigelse af reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på mellemtrinnet og i udskoling med henblik på andre aktiviteter i overensstemmelse med de lokale ønsker og behov på den enkelte skole.

Det vil være en forudsætning, at afkortningen sker til andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen. Det vil kunne være til følgende:

- To-voksenundervisning og undervisning tilpasset elevernes forskellige faglige udvikling.
- Særlige talentforløb og turboforløb for de fagligt dygtige og fagligt svage elever.
- Pædagoger eller lærere i forbindelse med åben skole og bevægelse.

Det vil endvidere være en forudsætning, at disse aktiviteter er til gavn for de elever, hvis skoleuge er blevet afkortet. Er afkortningen sket for flere klasser eller klassetrin under ét, vil aktiviteterne således kunne gennemføres for netop disse klasser eller klassetrin under ét.

Med henblik på at fremme, at frigivne ressourcer anvendes til kvalitetsforbedringer i skolen, vil kommunalbestyrelsen efter ansøgning fra skolelederen, som forinden har indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen herom, årligt skulle godkende konvertering af understøttende undervisning i de enkelte klasser og klassetrin og sikre, at dette sker inden for lovens rammer.

Den enkelte skole vil til brug for kommunalbestyrelsen udarbejdelse af kvalitetsrapporten skulle redegøre for, i hvilket omfang og til hvilke formål skolen anvender muligheden for at konvertere understøttende undervisning. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10, om kvalitetsrapporter og bemærkningerne hertil.

Hvis kommunalbestyrelsen benytter muligheden for at fravige reglerne om undervisningstiden, vil det medføre en kortere skoledag. Det foreslås derfor, at den med lovforslagets § 1, nr. 5, foreslåede bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, eller i et andet relevant tilbud, hvis bestemmelserne i § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3 fraviges, vil finde tilsvarende anvendelse ved nedskalering i medfør af den foreslåede § 16 d, stk. 1. Forældrene må derfor ikke opkræves betaling for de timer i skolefritidsordningen eller fritidstilbuddet, som skyldes en fravigelse af den fastsatte undervisningstid, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3.

Det bemærkes i denne forbindelse, at folkeskoleloven ikke stiller krav om, at alle skoler skal have en skolefritidsordning. Det fremgår af lovens § 36, stk. 7, at hvis der er etableret en skolefritidsordning ved den skole, hvor barnet er optaget, har forældre krav på, at deres barn optages i skolefritidsordningen under forudsætning af, at der er plads i denne. Hvis skolen ikke har en skolefritidsordning, eller hvis der ikke er plads i denne, vil eleverne skulle tilbydes plads i et andet relevant alderssvarende fritidstilbud i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse i dagtilbudslovens § 4, stk. 1,

hvorefter kommunalbestyrelsen skal sørge for det nødvendige antal pladser i dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud. Uanset hvilket fritidstilbud der tilbydes, vil det være kommunalbestyrelsens ansvar, at forældrene ikke afkræves betaling for de timer, der ellers ville være omfattet af den længere skoledag.

Det bemærkes, at bestemmelsen alene udelukker opkrævning af særskilt betaling fra forældrene for den ekstra tid, hvori deres barn måtte have behov for yderligere pasning i det fritidstilbud, de benytter, fordi skoledagen afkortes. Bestemmelsen vil alene vedrøre elever, der i forvejen deltager i fritidstilbuddet.

Efter den foreslåede § 16 d, stk. 2, vil kommunalbestyrelsen, for så vidt angår den understøttende undervisning, efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og efter ansøgning fra skolens leder kunne godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 7. eller 8. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 3, med henblik på at give tid til konfirmationsforberedelse på det pågældende klassetrin. Undervisningstiden vil kunne afkortes med op til 60 undervisningstimer årligt, svarende til i gennemsnit to lektioner om ugen, dog således, at der på 8. klassetrin skal være minimum 90 timer årligt til den understøttende undervisning. Skolen vil skulle stille et frivilligt undervisningstilbud til rådighed for de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelse.

Det foreslåede vil indebære, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at godkende fravigelse af reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen ligger, hvilket typisk er 7. eller 8. klassetrin. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

Afkortningen vil efter det foreslåede kunne ske med op til 60 undervisningstimer årligt. Opgørelsen i en årsnorm vil give skolerne mulighed for fleksibelt at kunne tilrettelægge tiden til konfirmationsforberedelsen, så man fx vil kunne pulje timerne og give eleverne tid til konfirmationsforberedelse én dag om måneden, hvis der lokalt er ønske herom. Dette vil endvidere kunne give skolerne bedre muligheder for at tilrettelægge et meningsfuldt frivilligt undervisningstilbud for de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelse.

Det bemærkes, at den foreslåede afskæring af muligheden for at afkorte med henblik på at give tid til konfirmationsforberedelse på 8. klassetrin, således at eleverne skal tilbydes minimum 90 timers understøttende undervisning årligt, svarende til 3 ugentlige lektioner, vil skulle sikre, at der fortsat tilbydes understøttende undervisning i relevant omfang på 8. klassetrin, selvom skolen måtte vælge at afkorte skoleugens længde.

Såfremt undervisningstiden nedsættes, vil skolen være forpligtet til, i det tidsrum hvor nedskaleringen placeres, at stille et frivilligt undervisningstilbud til rådighed for de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelse. Undervisningsministeriet vil udarbejde inspirationsmateriale om indhold og tilrettelæggelsen af det frivillige undervisningstilbud.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkningers afsnit 2.3 om skoleugens længde og mulighed for at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden.

Til nr. 7

Kommunalbestyrelsens opgaver i forbindelse med styrelsen af kommunens skolevæsen er reguleret i den gældende folkeskolelovs §§ 40-41.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40, stk. 5, 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen helt eller delvis delegere sine beføjelser efter denne lov til skolebestyrelserne, bortset fra de beføjelser, der følger af arbejdsgiverkompetencen, og de beslutninger, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-7, samt § 25, stk. 3, § 34, stk. 3, og § 40 a, stk. 3.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40, stk. 6, træffes beslutninger om ansættelse af ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a, efter at der er indhentet udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7. Denne ansættelseskompetence følger af arbejdsgiverkompetencen og kan derfor ikke delegeres til skolebestyrelsen, jf. herved også bestemmelsen i § 40, stk. 5, 1. pkt.

I nogle kommuner er der praksis for, at der i forbindelse med nedsættelse af et ansættelsesudvalg inviteres et medlem af skolebestyrelsen til at sidde med, dog uden, at medlemmet kan udtale sig på skolebestyrelsens vegne.

Med henblik på at styrke skolebestyrelsens rolle i forbindelse med ansættelse af skolens leder, foreslås det, at der i folkeskolelovens § 40, stk. 6, indsættes et nyt punktum før 1. pkt., hvorefter der ved ansættelse af skolens leder, jf. § 45, stk. 1, vil skulle deltage mindst en repræsentant for skolebestyrelsen, jf. § 44, stk. 7, 1. pkt., ved beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen. Denne adgang vil træde i stedet for skolebestyrelsens hidtidige ret til at afgive en udtalelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede vil indebære, at en repræsentant fra skolebestyrelsens forældrevalgte medlemmer vil få krav på at medvirke ved beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse som skoleleder. Der henvises i denne forbindelse til lovforslagets § 1, nr. 13, og bemærkningerne hertil om skolebestyrelsens valg af repræsentant. Repræsentantens deltagelse i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse som skoleleder, vil omfatte en stillingtagen til alle ansøgere til stillingen med henblik på at kunne vurdere disse i forhold til hinanden og identificere de ansøgere, som vurderes at ville kunne opnå skolebestyrelsens opbakning, samt tage stilling til, hvem af disse der tilbydes stillingen.

Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at skolebestyrelsens repræsentant kun præsenteres for en enkelt ansøger eller udvalgte ansøgere, eller at skolebestyrelsens repræsentant først inddrages, når der har været afholdt ansættelsessamtaler, idet skolebestyrelsens repræsentants medvirken forudsætter, at skolebestyrelsens repræsentant deltager ved udvælgelsen blandt alle ansøgere, herunder beslutninger om, hvilke ansøgere der går videre med, undervejs i ansættelsesprocessen.

Det vil være op til kommunalbestyrelsen at beslutte, hvordan ansættelsesprocessen tilrettelægges, herunder hvor mange repræsentanter for skolebestyrelsen, der kan deltage, samt hvordan eventuelle stemmewægte måtte blive fordelt. Ansættelsesprocessen henlægges i praksis ofte til et ansættelsesudvalg. Hvis der nedsættes et ansættelsesudvalg, vil det være naturligt, at skolebestyrelsen vil skulle sidde med i dette udvalg med mindst et medlem valgt efter § 44, stk. 7, 1. pkt. Et sådant medlem vil under alle omstændigheder skulle deltage i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen som skoleleder. Den eller de pågældende repræsentanter for skolebestyrelsen vil i denne sammenhæng komme til at tegne skolebestyrelsen.

Det bemærkes, at kravet om medvirken ved beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse som skoleleder, ikke vil indebære et krav om, at skolebestyrelsens repræsentant(er) skal have bestemmende indflydelse ved beslutningen. Det vil således fx være muligt for et flertal af et ansættelsesudvalg at vælge at indstille en anden ansøger til ansættelse end den ansøger, som skolebestyrelsens repræsentant helst ser i stillingen.

Ansættelsesprocessen af en skoleleder vil i sagens natur indebære en behandling af oplysninger om ansøgere til stillingen (fx navn, adresse, hverv mv.), hvilket er personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1.

Det vil betyde, at enhver behandling af disse oplysninger skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder bl.a. princippet om formålsbegrænsning

(artikel 5, stk. 1, litra b), princippet om dataminimering (artikel 5, stk. 1, litra c) og princippet om integritet og fortrolighed (artikel 5, stk. 1, litra f).

Det vil betyde, at personoplysningerne alene må behandles i de tilfælde, hvor der konkret er et behandlingsgrundlag i henhold til databeskyttelseslovgivningen. Dette vil fx være tilfældet, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde kommunens forpligtelser som dataansvarlig eller ansøgers arbejdsretlige forpligtelser eller rettigheder som fastlagt i anden lovgivning eller kollektive overenskomster, jf. databeskyttelseslovens § 12. Dette vil også være tilfældet, hvis behandlingen er nødvendig for, at kommunen som dataansvarlig eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse, som udspringer af lovgivning eller kollektive overenskomster, medmindre ansøgerens interesse eller rettigheder går forud herfor, ligesom det vil være tilfældet, hvor den enkelte ansøger har givet samtykke i overensstemmelse med reglerne herfor i databeskyttelsesforordningens artikel 7. Det skal bemærkes, at behandling af personoplysninger på grundlag af de nævnte behandlingsgrundlag i databeskyttelseslovens § 12 både gælder almindelige personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6 (fx oplysninger om navn, adresse og erhvervserfaring), og følsomme personoplysninger (fx helbredsoplysninger eller oplysninger om fagforeningsmæssigt tilhørsforhold), jf. forordningens artikel 9. Behandling af strafbare forhold – fx oplysninger om ansøgerens straffeattest – kan derimod alene ske, hvis betingelserne i databeskyttelsesloven § 8 til stede.

Skolebestyrelsens repræsentant i beslutningen om ansættelse af ny skoleleder må derfor alene tilgå, behandle og evt. videregive oplysninger om ansøgerfeltet, hvor dette konkret er sagligt, relevant og nødvendigt for ansættelsesbeslutningen, herunder i forhold til den fornødne integritet og fortrolighed om oplysningerne, og forudsat at der i den konkrete situation er et behandlingsgrundlag for den disposition (fx videregivelse), som repræsentanten påtænker. Dette vil som udgangspunkt alene være tilfældet i forhold til de personer, der af kommunen konkret er udpeget til opgaven om at medvirke ved beslutningen om, hvem der skal tilbydes ansættelse i stillingen fx et eventuelt ansættelsesudvalg. Dette gælder både interne og eksterne ansøgere. Det samme vil gælde for de øvrige medlemmer af et eventuelt ansættelsesudvalg.

Hvis repræsentanten fra skolebestyrelsen er i tvivl om reglerne i databeskyttelseslovgivningen eller forvaltningsretten i forhold til ansættelsesprocessen, kan spørgsmål herom rettes til kommunen som dataansvarlig.

For vejledning om behandling af personoplysninger i ansættelsesforhold henvises til Datatilsynets vejledning om databeskyttelse i forbindelse med ansættelsesforhold (november 2018). For reglerne om aktindsigt i ansættelsessager henvises til forvaltningslovens § 21.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.4 om udvidet kompetence til skolebestyrelser ved ansættelse af skolens leder samt til lovforslagets § 1, nr. 8, 11 og 13, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 8

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40, stk. 6, træffes beslutninger om ansættelse af ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a, efter at der er indhentet udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 44, stk. 7, skal skolebestyrelsen afgive udtalelse til kommunalbestyrelsen om ansættelse af ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a, jf. § 40, stk. 6.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 45, stk. 1, skal der ved hver skole ansættes en leder, jf. dog lovens § 24, stk. 3, § 24 a, stk. 1, og § 24 b, stk. 1. Skolens leder har den administrative

og pædagogiske ledelse af skolen og er ansvarlig for skolens virksomhed over for skolebestyrelsen og kommunalbestyrelsen.

I praksis kan der på en skole være flere, der som led i den daglige drift varetager forskellige ledelsesmæssige opgaver i samarbejde med eller på vegne af skolens leder, jf. § 45, stk. 1, fx en viceskoleleder, indskolingsleder, afdelingsleder mv. Disse ledere henregnes ikke under folkeskolelovens § 45, stk. 1.

Det foreslås, at »ledere« i folkeskolelovens § 40, stk. 6, 1. pkt., som bliver 2. pkt., og § 44, stk. 7, 1. pkt., som bliver 2. pkt., ændres til: »andre ledere end skolens leder, jf. § 45, stk. 1«, og at henvisningerne mellem de to bestemmelser præciseres, således at det fremgår, at henvisningen er til henholdsvis § 40, stk. 6, 2. pkt., og § 44, stk. 7, 2. pkt.

Dette vil indebære, at skolebestyrelsen ikke længere vil skulle afgive udtalelse til kommunalbestyrelsen om ansættelse af skolens leder, jf. folkeskolelovens § 45, stk. 1.

Skolebestyrelsen vil med forslaget fortsat skulle afgive udtalelse i forbindelse med ansættelse af andre ledere, fx viceskoleledere, indskolingsleder, afdelingsleder m.v.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 7, hvori det foreslås, at skolebestyrelsen ved ansættelse af skolens leder, jf. § 45, stk. 1, i stedet vil skulle deltage mindst en repræsentant for skolebestyrelsen ved beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkningers afsnit 2.4 om udvidet kompetence til skolebestyrelser ved ansættelse af skolens leder samt lovforslagets § 1, nr. 7, 11 og 13, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 9

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40, stk. 7, 1. pkt., skal kommunalbestyrelsen sikre, at lærerne i kommunens skolevæsen har undervisningskompetence fra læreruddannelsen eller tilsvarende faglig kompetence i de fag, som de underviser i (kompetencedækning).

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2013-14, Tillæg A, L 51 som fremsat, side 58, at det ved fuld kompetencedækning forstås, at 95 pct. af undervisningen i fagene varetages af lærere, som enten har undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv. Fuld kompetencedækning gælder på kommuneniveau og omfatter alle fag i grundskolens fagrække (folkeskolelovens § 5) på alle klassetrin samt 10. klasse.

Det foreslås, at »de fag« i folkeskolelovens § 40, stk. 7, 1. pkt., ændres til: »de obligatoriske fag«.

Dermed vil det blive præciseret, at kompetencedækningskravet omfatter alle fag i grundskolens fagrække, jf. folkeskolelovens § 5, stk. 2, elevernes obligatoriske praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 8, samt 10. klasse. Kompetencedækningskravet vil derimod ikke omfatte grundskoleelevernes andre valgfag efter folkeskolelovens § 9, stk. 1 og 6.

Ved fuld kompetencedækning vil fortsat skulle forstås, at 95 pct. af undervisningen i fagene varetages af lærere, som enten har undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv.

Det foreslås i lovforslagets § 3, stk. 5, at tidspunktet for, hvornår målsætningen om fuld kompetencedækning skal være opfyldt, bliver udskudt fra 2020 til 2025, og at delmålet om 90 pct. bliver udskudt fra 2019 til 2021. Denne udskydelse vil skulle være med til at sikre, at de kommuner og skoler, der har størst udfordringer, får bedre tid, og dermed bedre forudsætninger, for at øge kompetencedækningen frem mod

2025. Den vil samtidig skulle være med til at skabe et større lokalt råderum for de kommuner og skoler, der allerede er godt på vej.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6 om justering af målsætning om fuld kompetencedækning samt til lovforslagets § 3, stk. 5, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 10

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40 a, stk. 1, udarbejder kommunalbestyrelsen en kvalitetsrapport hvert andet år. Kvalitetsrapporten skal beskrive skolevæsenets og de enkelte skolars niveau i forhold til nationale og lokalt fastsatte mål, kommunalbestyrelsens vurdering af niveauet og opfølgning herpå og kommunalbestyrelsens opfølgning på tidligere relevante kvalitetsrapporter. Kommunalbestyrelsen kan vælge at beskrive skolerne i grupper eller kun at fremhæve visse skoler i kvalitetsrapporten.

Er niveauet i skolevæsenet eller på en skole ikke tilfredsstillende, følger det af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40 a, stk. 2, at kommunalbestyrelsen som en del af kvalitetsrapporten skal udarbejde en handlingsplan med opfølgende initiativer med henblik på at forbedre niveauet i skolevæsenet eller på skolen.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40 a, stk. 3, skal kvalitetsrapporten drøftes på et møde i kommunalbestyrelsen, der tager stilling til rapporten, herunder opfølgning herpå. Forinden drøftelsen i kommunalbestyrelsen indhentes der en udtalelse fra skolebestyrelserne om kvalitetsrapporten.

Kommunalbestyrelsen skal efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40 a, stk. 4, offentliggøre kvalitetsrapporter med eventuelle handlingsplaner og skolebestyrelseres udtalelser herom på internettet. Oplysninger omfattet af tavshedspligt må ikke offentliggøres.

Det følger endvidere af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40 a, stk. 5, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalitetsrapporter, herunder om indhold og udformning, og om tidsfrister for vedtagelse af kvalitetsrapporter.

Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 698 af 23. juni 2014 om kvalitetsrapporter i folkeskolen, som i §§ 2-3 opregner de resultatoplysninger, der skal indgå i kvalitetsrapporten, herunder om karaktergivning ved folkeskolens 9.-klasseprøver, resultater af nationale test, overgang til og fastholdelse i ungdomsuddannelse samt resultater af den obligatoriske trivselsmåling, og i §§ 4-5 opregner de midlertidige krav til oplysninger i kvalitetsrapporten, herunder om kompetencedækning og arbejdet med inklusion.

Det foreslås, at der i § 40 a, stk. 1, 2. pkt., efter »niveauet og opfølgning herpå« indsættes: », de enkelte skolars afkortning af skoleugens længde«.

Det foreslåede vil indebære, at kommunalbestyrelsen fremover forpligtes til at beskrive de enkelte skolars anvendelse af afkortning af skoleugens længde, herunder omfang og formål.

Det forventes præciseret i bekendtgørelsen om kvalitetsrapporter i folkeskolen, at der vil skulle redegøres for skolernes anvendelse af de midler, der måtte blive frigivet ved en afkortning af skoleugens længde. I det omfang en skole måtte afkorte skoleugens længde efter de foreslåede bestemmelser i folkeskolelovens § 16 b og § 16 d, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 5 og 6, vil der således skulle redegøres for, hvordan disse midler er blevet anvendt på skolen.

Det forventes endvidere præciseret i bekendtgørelsen om kvalitetsrapporter i folkeskolen, at der vil skulle redegøres for de enkelte skolars anvendelse af de midler, der bliver frigivet ved den afkortning af skoleugens længde, som følger af lovforslagets § 1, nr. 3.

Redegørelsen for ressourceanvendelsen vil skulle indeholde en beskrivelse af, hvordan der på kommune-niveau og på enkeltskoleniveau prioriteres i forhold den understøttende undervisning og hvordan denne prioritering bidrager til at skabe en sammenhængende skoledag. Det vil skulle være muligt på grundlag af redegørelsen at vurdere, om de frigivne ressourcer fra konvertering af understøttende undervisning forbliver på skolen til gavn for eleverne.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2 om kvalitetsløft af den understøttende undervisning, afsnit 2.3 om skoleugens længde og mulighed for at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden og afsnit 3 om de økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige, samt til lovforslagets § 1, nr. 3, 5 og 6, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 11

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 42, stk. 8, må elevrepræsentanterne i skolebestyrelsen ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.

Det foreslås, at der efter »enkelte elever eller lærere« indsættes et »m.v.«.

Det foreslåede vil indebære, at det tydeliggøres, at elevrepræsentanterne ikke må deltage i drøftelser, der vedrører enkeltpersoner. Efter hidtidig praksis er begrænsningen af elevrepræsentanternes mulighed for at deltage i skolebestyrelsens drøftelser således ikke begrænset til elever og lærere på den pågældende skole, men omfatter alle drøftelser af enkeltpersoners forhold, herunder også ansættelsessager.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at elevrepræsentanterne i skolebestyrelsen kun yderst sjældent vil have en alder, hvor de vil kunne påtage sig et medansvar for de beslutninger, som skolebestyrelsen træffer, og hvor de kan stilles til ansvar for deres håndtering af personoplysninger.

Præciseringen skal ses i sammenhæng med de foreslåede ændringer i lovforslagets § 1, nr. 7, 8 og 13, om skolebestyrelsens deltagelse ved ansættelse af skolens leder.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.4 om udvidet kompetence til skolebestyrelser ved ansættelse af skolens leder, samt til lovforslagets § 1, nr. 7, 8 og 13, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 12

Det fremgår af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 42, stk. 1, at der ved hver skole oprettes en skolebestyrelse. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om skolebestyrelsens sammensætning efter indhentet udtalelse fra den pågældende skolebestyrelse. Skolebestyrelsen skal efter folkeskolelovens § 42, stk. 1, nr. 1, bestå af et flertal af repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen. Hvis skolen har undervisning på flere afdelinger, skal der vælges mindst 1 forældrerepræsentant for hver afdeling. Hvis flere skoler har fælles leder og fælles bestyrelse, jf. folkeskolelovens § 24, stk. 3, skal der vælges mindst 1 forældrerepræsentant fra hver af de deltagende skoler. Hvis skolen har specialklasser på mindst tre klassetrin, skal forældrerepræsentationen for specialklasserne udgøre mindst 1. Det følger endvidere af den gældende folkeskolelovs § 42, stk. 1, nr. 4, at hvis skolen optager børn i skolens skolefritidsordning, der endnu ikke har nået den alder, hvor de kan indskrives i folkeskolen, jf. § 3, stk. 7, 2. pkt., skal der vælges mindst 1 forældrerepræsentant af og blandt forældrene til disse børn.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 42, stk. 9, 1. pkt., at forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, jf. dog lovens § 42, stk. 10 og 13, gældende fra den 1. august i det år, der følger efter nyvalg til regionsråd og kommunalbestyrelse, jf. dog lovens § 42 stk. 12. De øvrige medlemmers valgperiode er 1 år.

Kommunalbestyrelsen kan, uanset bestemmelsen i § 42, stk. 9, 1. pkt., bestemme, at der skal foretages nyvalg til skolebestyrelsen ved den skole, der modtager alle eller en væsentlig del af eleverne fra en nedlagt skole, jf. § 42, stk. 10.

Udgangspunktet om, at forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, kan fraviges, for så vidt angår skoler, der er kendetegnet ved, at eleverne ofte går der i mindre end 4 år.

Det følger således af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 42, stk. 12, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan fravige bestemmelsen i stk. 1, § 24 a, stk. 2, og § 24 b, stk. 2, dog således at der fortsat vælges repræsentanter for forældre til børn i folkeskolen ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagsskoler el.lign. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte, at valgperioden er 2 år for forældrerepræsentanter ved skoler og afdelinger af skoler, der alene har 7. klasse og højere klassetrin. Det følger af bestemmelsens 4. pkt., at kommunalbestyrelsen kan fravige bestemmelserne i stk. 1 og 6 og stk. 9, 1. pkt., og § 24 b, stk. 2, på folkeskoler, der kun omfatter 10. klasse, jf. § 24, stk. 2.

Hvis kommunalbestyrelsen i valgperioden træffer beslutning om oprettelse af en fælles bestyrelse mellem flere folkeskoler, jf. lovens § 24, stk. 3, mellem en folkeskole og et dagtilbud eller fritidshjem, jf. lovens § 24 a, eller mellem en folkeskole og en ungdomsskole, jf. lovens § 24 b, afgår de valgte skolebestyrelsesmedlemmer på det tidspunkt, hvor den nyvalgte fælles bestyrelse i henhold til kommunalbestyrelsens beslutning skal tiltræde for resten af den afgående bestyrelses valgperiode. Dette fremgår af lovens § 42, stk. 13.

Det foreslås, at folkeskolelovens § 42, stk. 12, 2. pkt., nyaffattes, således at kommunalbestyrelsen kan beslutte at fastsætte, at valgperioden er 2 år for de forældrerepræsentanter, der måtte ønske det, eller for alle forældrerepræsentanter på en skole. Med den foreslåede ændring vil det således også blive muligt at træffe beslutning om toårige valgperioder på andre skoler end dem, der er nævnt i den gældende folkeskolelovs § 42, stk. 12.

Den foreslåede ordning vil indebære, at kommunalbestyrelsen tillægges kompetence til at træffe beslutning om, at valgperioden for forældrerepræsentanter er 2 år, uanset om skolen er kendetegnet ved, at eleverne ofte går der i mindre end 4 år, og at mange af forældrene derfor har børn, som bliver færdige med skolen, inden valgperioden udløber. Det vil være en forudsætning, at den enkelte forældrerepræsentant enten selv har ønsket en toårig valgperiode, eller at beslutningen træffes for alle forældrerepræsentanter i den konkrete skolebestyrelse under ét.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.5 om mulighed for toårig valgperiode for forældrerepræsentanterne i skolebestyrelser.

Til nr. 13

Skolebestyrelsens opgaver i forbindelse med styrelsen af kommunens skolevæsen er reguleret i de gældende bestemmelser i folkeskolelovens §§ 42-44.

Efter den gældende folkeskolelovs § 42, stk. 1, nr. 1, skal skolebestyrelsen bestå af et flertal af repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen. Hvis skolen har undervisning på flere afdelinger, skal der vælges mindst 1 forældrerepræsentant for hver afdeling. Hvis flere skoler har fælles leder og fælles bestyrelse, jf. folkeskolelovens § 24, stk. 3, skal der vælges mindst 1 forældrerepræsentant fra hver af de deltagende skoler. Hvis skolen har specialklasser på mindst tre klassetrin, skal forældrerepræsentationen for specialklasserne udgøre mindst 1.

Det følger endvidere af den gældende folkeskolelovs § 42, stk. 1, nr. 4, at hvis skolen optager børn i

skolens skolefritidsordning, der endnu ikke har nået den alder, hvor de kan indskrives i folkeskolen, jf. § 3, stk. 7, 2. pkt., skal der vælges mindst 1 forældrepræsentant af og blandt forældrene til disse børn.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 44, stk. 7, skal skolebestyrelsen afgive udtalelse til kommunalbestyrelsen om ansættelse af ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a, jf. § 40, stk. 6.

Der er ikke fastsat regler om, at medlemmer af skolebestyrelsen, herunder formanden, kan tegne skolebestyrelsen.

I nogle kommuner er der praksis for, at der i forbindelse med nedsættelse af et ansættelsesudvalg inviteres et medlem af skolebestyrelsen til at sidde med, dog uden, at medlemmet kan udtale sig på skolebestyrelsens vegne.

Med henblik på at styrke skolebestyrelsens rolle i forbindelse med ansættelse af skolens leder, foreslås det, at der i folkeskolelovens § 44, stk. 7, indsættes et nyt punktum før 1. pkt., hvorefter skolebestyrelsen ved ansættelse af skolens leder, jf. § 45, stk. 1, blandt sine medlemmer valgt efter § 42, stk. 1, nr. 1 eller 4, vælger en repræsentant, som deltager i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen. Denne adgang vil træde i stedet for skolebestyrelsens hidtidige ret til at afgive en udtalelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede bestemmelse supplerer den foreslåede bestemmelse i § 40, stk. 6, 1. pkt., som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 7, hvorefter en repræsentant for skolebestyrelsen skal deltage ved beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen som skoleleder.

Det foreslåede vil indebære, at en repræsentant valgt blandt skolebestyrelsens forældrevalgte medlemmer vil få krav på at medvirke ved beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse som skoleleder. Repræsentantens deltagelse i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse som skoleleder, vil omfatte en stillingtagen til alle ansøgere til stillingen med henblik på at kunne vurdere disse i forhold til hinanden og identificere de ansøgere, som vurderes at ville kunne opnå skolebestyrelsens opbakning, samt tage stilling til, hvem af disse der tilbydes stillingen.

Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at skolebestyrelsens repræsentant kun præsenteres for en enkelt ansøger eller udvalgte ansøgere, eller at skolebestyrelsens repræsentant først inddrages, når der har været afholdt ansættelsessamtaler, idet skolebestyrelsens repræsentants medvirken forudsætter, at skolebestyrelsens repræsentant deltager ved udvælgelsen blandt alle ansøgere, herunder beslutninger om, hvilke ansøgere der går videre med, undervejs i ansættelsesprocessen.

Det vil være op til kommunalbestyrelsen at beslutte, hvordan ansættelsesprocessen tilrettelægges, herunder hvor mange repræsentanter for skolebestyrelsen, der kan deltage, samt hvordan eventuelle stemmewægte måtte blive fordelt. Ansættelsesprocessen henlægges i praksis ofte til et ansættelsesudvalg. Hvis der nedsættes et ansættelsesudvalg, vil det være naturligt, at skolebestyrelsen vil skulle sidde med i dette udvalg med en repræsentant. Et sådant medlem vil under alle omstændigheder skulle deltage i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen som skoleleder. Den eller de pågældende repræsentanter for skolebestyrelsen vil i denne sammenhæng komme til at tegne skolebestyrelsen.

Da det valgte medlem repræsenterer skolebestyrelsen, vil skolebestyrelsen kunne fastsætte nærmere rammer for repræsentantens varetagelse af opgaven. Den samlede skolebestyrelse vil således forud for og under ansættelsesprocessen kunne give repræsentanten et mandat, som beskriver de krav og ønsker, som skolebestyrelsen har til en skoleleder, således at repræsentanten under ansættelsesprocessen kan tage højde herfor, fx gennem de spørgsmål, der stilles under ansættelsessamtaler, og derved belyse de forhold, som skolebestyrelsen ønsker, at der skal lægges vægt på ved ansættelsen. Repræsentanten vil inden for

rammerne af et mandat fra skolebestyrelsen være forpligtet til at arbejde for, at de krav og ønsker, som skolebestyrelsen har til en ny skoleleder, så vidt muligt bliver opfyldt.

Det bemærkes, at kravet om medvirken ved beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse som skoleleder, ikke vil indebære et krav om, at skolebestyrelsens repræsentant(er) skal have bestemmende indflydelse ved beslutningen. Det vil således fx være muligt for et flertal af et ansættelsesudvalg at vælge at indstille en anden ansøger til ansættelse end den ansøger, som skolebestyrelsens repræsentant helst ser i stillingen.

Ansættelsesprocessen af en skoleleder vil i sagens natur indebære en behandling af oplysninger om ansøgere til stillingen (fx navn, adresse, hverv mv.), hvilket er personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1.

Det vil betyde, at enhver behandling af disse oplysninger skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder bl.a. princippet om formålsbegrænsning (artikel 5, stk. 1, litra b), princippet om dataminimering (artikel 5, stk. 1, litra c) og princippet om integritet og fortrolighed (artikel 5, stk. 1, litra f).

Det vil betyde, at personoplysningerne alene må behandles i de tilfælde, hvor der konkret er et behandlingsgrundlag i henhold til databeskyttelseslovgivningen. Dette vil fx være tilfældet, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde kommunens forpligtelser som dataansvarlig eller ansøgeres arbejdsretlige forpligtelser eller rettigheder som fastlagt i anden lovgivning eller kollektive overenskomster, jf. databeskyttelseslovens § 12. Dette vil også være tilfældet, hvis behandlingen er nødvendig for, at kommunen som dataansvarlig eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse, som udspringer af lovgivning eller kollektive overenskomster, medmindre ansøgerens interesse eller rettigheder går forud herfor, ligesom det vil være tilfældet, hvor den enkelte ansøger har givet samtykke i overensstemmelse med reglerne herfor i databeskyttelsesforordningens artikel 7. Det skal bemærkes, at behandling af personoplysninger på grundlag af de nævnte behandlingsgrundlag i databeskyttelseslovens § 12 både gælder almindelige personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6 (fx oplysninger om navn, adresse og erhvervserfaring), og følsomme personoplysninger (fx helbredsoplysninger eller oplysninger om fagforeningsmæssigt tilhørsforhold), jf. forordningens artikel 9. Behandling af strafbare forhold – fx oplysninger om ansøgerens straffeattest – kan derimod alene ske, hvis betingelserne i databeskyttelsesloven § 8 til stede.

Skolebestyrelsens repræsentant i beslutningen om ansættelse af ny skoleleder må derfor alene tilgå, behandle og evt. videregive oplysninger om ansøgerfeltet, hvor dette konkret er sagligt, relevant og nødvendigt for ansættelsesbeslutningen, herunder i forhold til den fornødne integritet og fortrolighed om oplysningerne, og forudsat at der i den konkrete situation er et behandlingsgrundlag for den disposition (fx videregivelse), som repræsentanten påtænker. Dette vil som udgangspunkt alene være tilfældet i forhold til de personer, der af kommunen konkret er udpeget til opgaven om at medvirke ved beslutningen om, hvem der skal tilbydes ansættelse i stillingen fx et eventuelt ansættelsesudvalg. Dette gælder både interne og eksterne ansøgere. Det samme vil gælde for de øvrige medlemmer af et eventuelt ansættelsesudvalg.

Skolebestyrelsen vil ikke kunne få en tilsvarende adgang til personoplysninger, da det vil være repræsentanten, der på skolebestyrelsens vegne fremmer skolebestyrelsens krav og ønsker til en ny skoleleder i forbindelse med ansættelse.

Hvis repræsentanten fra skolebestyrelsen er i tvivl om reglerne i databeskyttelseslovgivningen eller forvaltningsretten i forhold til ansættelsesprocessen, kan spørgsmål herom rettes til kommunen som dataansvarlig.

For vejledning om behandling af personoplysninger i ansættelsesforhold henvises til Datatilsynets vejledning om databeskyttelse i forbindelse med ansættelsesforhold (november 2018). For reglerne om aktindsigt i ansættelsessager henvises til forvaltningslovens § 21.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.4 om udvidet kompetence til skolebestyrelser ved ansættelse af skolens leder samt til lovforslagets § 1, nr. 7, 8 og 11, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 14

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 5, stk. 2, gives undervisningen i 1.-9. klasse inden for 3 fagblokke og omfatter for alle elever bl.a. inden for de humanistiske fag: dansk på alle klassetrin (nr. 1, litra a), kristendomskundskab på alle klassetrin bortset fra det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted (nr. 1, litra c), historie på 3.-9. klassetrin (nr. 1, litra d) og tysk eller fransk på 5.-9. klassetrin, hvor hver skole skal udbyde tysk og kan udbyde fransk (nr. 1, litra e), og inden for de praktiske/musiske fag: idræt på alle klassetrin (nr. 2, litra a), billedkunst på 1.-5. klassetrin (nr. 2, litra c), og håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin (nr. 2, litra d).

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16, stk. 1, skal hver skole mindst gennemføre et samlet antal årlige undervisningstimer i kompetenceområder i børnehaveklassen og et samlet antal årlige undervisningstimer i fagene på hvert af klassetrinnene 1.-9. (minimumstimetal). De samlede årlige minimumstimetal er fastsat i lovens bilag 1.

Det følger endvidere af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16, stk. 2, at hver skole mindst skal gennemføre et samlet antal årlige undervisningstimer i hvert af fagene dansk og matematik på hvert af klassetrinnene 1.-9. og i faget historie på hvert af klassetrinnene 3.-9. (minimumstimetal). De årlige minimumstimetal for disse fag er fastsat i lovens bilag 1.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 16, stk. 3, gennemfører hver skole inden for de rammer og principper, der er fastsat i henhold til § 40, stk. 2, nr. 5, og § 44, stk. 2, nr. 1, et antal årlige undervisningstimer i hvert enkelt obligatorisk fag på hvert af klassetrinnene 1.-9. og i valgfag på hvert af klassetrinnene 7.-9., hvorved de i lovens bilag 1, jf. stk. 1 og 2, fastsatte timetal som minimum gives. Der er i lovens bilag 1 fastsat årlige vejledende timetal for de fag, der ikke efter stk. 2 er fastsat årlige minimumstimetal for.

Undervisningstimetallene opgøres i klokketimer og pauser indgår ikke i de i stk. 1-3 nævnte timetal, jf. den gældende folkeskolelovs § 16, stk. 4.

For fagene dansk, tysk/fransk, historie, kristendomskundskab, idræt, billedkunst og håndværk og design samt madkundskab og for det årlige minimumstimetal pr. klassetrin er der i den gældende folkeskolelovs bilag 1 fastsat følgende timetal:

Klassetrin	Bh.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Timetal i alt
Dansk (minimumstimetal)		330	300	270	210	210	210	210	210	210	2.160
Tysk eller fransk (vejledende timetal)						30	60	90	90	90	360
Historie (minimumstimetal)				30	60	60	60	60	60	30	360

Kristendomskundskab (vejledende timetal)		60	30	30	30	30	60		30	30	300
Idræt (vejledende timetal)		60	60	60	90	90	90	60	60	60	630
Billedkunst (vejledende timetal)		30	60	60	60	30					240
Håndværk og design samt mad- kundskab (vejledende timetal)					90	120	120	60			390
E. Årligt minimumstimetal pr. klassetrin	600	750	750	780	900	930	930	960	960	930	7.890 ekskl. bh. /8.490

Det foreslås, at folkeskolelovens bilag 1 affattes som bilag 1 til denne lov.

Det foreslås, at der i minimumstimetallet for dansk flyttes 30 undervisningstimer fra 3. klassetrin til 2. klassetrin. Dermed sikres bedre plads til mere understøttende undervisning på 3. klassetrin, og der vil være flere timer i dansk på 2. klassetrin, hvor der er stort fokus på, at eleverne lærer at læse.

Det nye minimumstimetal i dansk vil skulle finde anvendelse for alle elever, der begynder i 2. klasse fra bestemmelsens ikrafttræden den 1. august 2020, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, og bemærkningerne hertil. For elever, der har modtaget undervisning i dansk på 2. klassetrin efter de hidtil gældende regler, dvs. med et minimumstimetal på 300 undervisningstimer, vil de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, og bemærkningerne hertil. Disse elever vil således fortsat skulle have minimum 270 undervisningstimer i dansk på 3. klassetrin.

Det foreslås endvidere, at der til det vejledende timetal i tysk eller fransk tilføres yderligere 30 undervisningstimer på 5. klassetrin.

Det foreslåede vil indebære, at der samlet set vil kunne undervises i tysk eller fransk i minimum to lektioner om ugen på alle klassetrin, hvor undervisning i sproget gives. Baggrunden herfor er, at det vurderes, at en ugentlig lektion på 5. klassetrin til at lære et nyt fremmedsprog er i underkanten, hvis der skal sikres tilstrækkelig intensitet i undervisningen til at opbygge og fastholde fx mundtlig sprogfærdighed. Tilføjelsen af en ugentlig ekstra lektion vil således sikre, at eleverne får en god start på og et tilstrækkeligt udbytte af undervisningen i tysk eller fransk.

Det nye vejledende timetal i tysk eller fransk vil skulle finde anvendelse for alle elever, der begynder i 5. klasse fra bestemmelsens ikrafttræden den 1. august 2020, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, og bemærkningerne hertil. For elever, der har modtaget undervisning i tysk eller fransk efter de hidtil gældende regler, dvs. med et vejledende timetal på 30 undervisningstimer på 5. klassetrin, vil de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 3, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås herudover, at der til minimumstimetallet i historie tilføres yderligere 30 undervisningstimer på 9. klassetrin.

Det foreslåede vil indebære, at der både sikres større tyngde i arbejdet med den dybere og mere komplekse faglighed i faget, som er mulig i udskolingen, og at det sikres, at eleverne er bedre forberedt på prøven. Det bemærkes hertil, at prøven i faget er en mundlig prøve, der består af arbejde med en selvstændig problemformulering, som belyses via kilder og et produkt.

Det nye minimumstimetal i historie vil skulle finde anvendelse for alle elever, der begynder i 9. klasse fra bestemmelsens ikrafttræden den 1. august 2020, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Forslaget omfatter endvidere, at de vejledende timetal i idræt på 4.-6. klassetrin reduceres med 30 undervisningstimer årligt til 60 undervisningstimer årligt, og at de vejledende timetal i idræt på 7.-9. klassetrin øges med 30 undervisningstimer årligt til 90 undervisningstimer årligt. Dermed sikres, at elever på alle klassetrin – herunder på mellemtrinnet – kan blive mødt af en varieret skoledag med den rette balance mellem almindelige fagtimer og understøttende undervisning, ligesom flere idrætstimer i udskoling vil kunne understøtte bevægelse i udskoling samt forberede eleverne bedre på at gå til den eventuelle udtræksprøve i 9. klasse, jf. folkeskolelovens § 14, stk. 2, 2. og 3. pkt.

De nye vejledende timetal vil skulle finde anvendelse for alle elever, der begynder i 4.-6. klasse ved bestemmelsens ikrafttræden den 1. august 2020, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, og bemærkningerne hertil. For elever, der starter i 5. klasse ved lovens ikrafttræden og derfor har modtaget undervisning i idræt med et vejledende timetal på 90 undervisningstimer i 4. klasse, vil der skulle tilbydes et vejledende timetal på 60 undervisningstimer i 5.-7. klasse og 90 undervisningstimer i 8.-9. klasse. For elever, der starter i 6. klasse ved lovens ikrafttræden og derfor har modtaget undervisning i idræt med et vejledende timetal på 90 undervisningstimer i 4. og 5. klasse, vil der skulle tilbydes et vejledende timetal på 60 undervisningstimer i 6.-8. klasse og 90 undervisningstimer i 9. klasse. For elever, der starter i 7.-9. klasse ved lovens ikrafttræden og derfor har modtaget undervisning i idræt med et vejledende timetal på 90 undervisningstimer i 4.-6. klasse, vil der skulle tilbydes et vejledende timetal på 60 undervisningstimer i 7.-9. klasse. Der henvises til lovforslagets § 3, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås tillige, at det vejledende timetal i billedkunst udvides med 30 undervisningstimer på 6. klassetrin, samt at det samlede vejledende timetal på 390 undervisningstimer i håndværk og design samt madkundskab på 4.-7. klassetrin flyttes til 3.-6. klassetrin og fordeles på de to fag, således at det vejledende timetal i håndværk og design fordeles med 60 undervisningstimer på 3. klassetrin, 90 undervisningstimer på 4. klassetrin, 60 undervisningstimer på 5. klassetrin og 60 undervisningstimer på 6. klassetrin, og det vejledende timetal i madkundskab fordeles med 60 undervisningstimer på 5. klassetrin og 60 undervisningstimer på 6. klassetrin.

Ændringerne i de praktiske/musiske fag, dvs. billedkunst, håndværk og design samt madkundskab, skal ses i lyset af, at der med lov nr. 209 af 5. marts 2019 er indført et obligatorisk praktisk/musisk valgfag på 7.-8. klassetrin, hvor eleverne vil kunne vælge mellem håndværk og design, billedkunst, musik og madkundskab, og at det derfor er nødvendigt at sikre, at der gives en sammenhængende undervisning i hvert af de fire praktiske/musiske fag i skoleårene frem til starten af valgfaget.

Det nye vejledende timetal i billedkunst vil skulle finde anvendelse for alle elever, der begynder i 6. klasse fra bestemmelsens ikrafttræden den 1. august 2020, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

De nye vejledende timetal i håndværk og design samt madkundskab vil finde anvendelse for alle elever, der begynder i 3. klasse fra bestemmelsens ikrafttræden den 1. august 2020, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, og bemærkningerne hertil. For elever, der har modtaget undervisning i håndværk og design samt madkundskab efter de hidtil gældende regler, dvs. som har afsluttet 3. klasse før lovens ikrafttræden og som afslutter 7. klasse senest med udgangen af skoleåret 2023/24, vil de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 3, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

Endelig foreslås det, at det vejledende timetal for kristendomskundskab på 7. og 8. klassetrin og det årlige minimumstimetal pr. klassetrin på 7. og 8. klassetrin vil skulle gøres fleksible, således at det bliver muligt

for skolerne at flytte de pågældende fagtimer mellem 7. og 8. klassetrin som forudsat i de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.3.

Det foreslåede vil indebære, at det årlige minimumstimetal pr. klassetrin vil blive fleksibelt på de to klassetrin, således at de 30 undervisningstimer til kristendomskundskab vil skulle regnes med i det årlige minimumstimetal på det af klassetrinnene, hvor skolen har pligt til at tilbyde undervisning i kristendoms-kundskab efter folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 1, litra c.

Det foreslås således, at det årlige minimumstimetal pr. klassetrin på 7. og 8. klassetrin fastsættes således, at det afspejler det maksimale årlige minimumstimetal på begge klassetrin før obligatoriske reduktioner og frivillige flytninger. Dette vil indebære, at de årlige minimumstimetal pr. klassetrin ikke vil svare til summen af timetal i alt, men være 30 undervisningstimer højere.

Det foreslås således, at det i en note til timetalstabellen fastslås, at det årlige minimumstimetal pr. klasse-trin vil skulle reduceres med 30 undervisningstimer på det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted. Dette vil kunne være tilfældet på både 7. og 8. klassetrin, afhængig af hvilket klassetrin, konfirmationsforberedelsen finder sted på i den enkelte kommune. Det bemærkes, at der ikke undervises i kristendomskundskab på det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted, uanset om eleverne på skolen deltager i konfirmationsforberedelsen eller ej, jf. folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 1, litra c.

Det foreslåede vil indebære, at det årlige minimumstimetal pr. klassetrin vil blive 930 undervisningstimer på 7. klassetrin og 990 undervisningstimer på 8. klassetrin, hvis konfirmationsforberedelsen finder sted på 7. klassetrin, og at det årlige minimumstimetal pr. klassetrin vil blive 960 undervisningstimer på 7. klassetrin og 960 undervisningstimer på 8. klassetrin, hvis konfirmationsforberedelsen finder sted på 8. klassetrin. Denne reduktion af det årlige minimumstimetal pr. klassetrin vil være obligatorisk og derfor ikke kræve særskilt beslutning fra kommunalbestyrelsen.

Det foreslås endvidere, at det i en note til timetalstabellen fastslås, at hvis konfirmationsforberedelsen fin-der sted på 8. klassetrin og det er besluttet at anvende § 16 d, stk. 2, vil yderligere 30 undervisningstimer af det årlige minimumstimetal pr. klassetrin kunne flyttes til 7. klassetrin.

Det foreslåede vil indebære, at der kan flyttes yderligere op til 30 undervisningstimer af det årlige minimumstimetal pr. klassetrin fra 8. klassetrin til 7. klassetrin, og at der således vil kunne ske en reduktion af undervisningstiden i fagene på 8. klassetrin mod en tilsvarende øgning af undervisningstiden i fagene på 7. klassetrin.

Det vil være en forudsætning for at flytte undervisningstimer mellem de to klassetrin, at konfirmations-forberedelsen finder sted på 8. klassetrin, at kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om at afkorte skoleugens længde efter den foreslåedes bestemmelse i folkeskolelovens § 16 d, stk. 2, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 6, og at kommunalbestyrelsen har truffet en konkret beslutning om at flytte yderligere 30 undervisningstimer fra 8. til 7. klassetrin.

Det vil endvidere være en forudsætning, at det eller de fag, hvis timer måtte blive flyttet, er fag, hvori der undervises på begge klassetrin, da kravene i folkeskolelovens § 5, stk. 2, fortsat vil skulle være opfyldt, og at der ikke flyttes timer omfattet af minimumstimetallene for dansk, matematik og historie, da kravene i folkeskolelovens § 16, stk. 2, fortsat vil skulle være opfyldt.

Det foreslåede vil indebære, at de årlige minimumstimetal pr. klassetrin vil kunne blive 990 undervisningstimer på 7. klassetrin og 930 undervisningstimer på 8. klassetrin.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1 om justering af fagrækken og til lovforslagets § 1, nr. 1, og § 3, stk. 1-4, samt bemærkningerne hertil.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven vil skulle træde i kraft den 1. august 2019, jf. dog § 2, stk. 2.

Det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt vil indebære, at de dele af lovforslaget, der umiddelbart vil kunne implementeres uden behov for administrative tilpasninger m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 2-13, vil skulle træde i kraft for det førstkommende skoleår.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at den ændrede fordeling af fagtimer i lovforslagets § 1, nr. 1 og 14, vil skulle træde i kraft den 1. august 2020.

Det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt vil indebære, at de dele af lovforslaget, som ikke umiddelbart vil kunne implementeres uden behov for administrative tilpasninger m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 1 og 14, vil skulle træde i kraft fra skoleåret 2020/21, idet de foreslåede ændringer af fagtimefordelingen indebærer lokale personaletilpasninger og ændret planlægning. Det bemærkes, at flere af ændringerne i lovforslagets § 1, nr. 1 og 14, vil blive omfattet af overgangsordninger. Der henvises til lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Det bemærkes, at den gældende folkeskolelov, jf. dennes § 61, ikke gælder for Færøerne og Grønland. Loven kan heller ikke sættes i kraft ved kgl. anordning.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at minimumstimetallet for dansk, som affattet ved § 1, nr. 14, ikke vil finde anvendelse for elever på 3. klassetrin i skoleåret 2020/21. For sådanne elever vil de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningen i dansk på 3. klassetrin i skoleåret 2020/21 vil følge de hidtil gældende regler, mens elever på andre klassetrin i skoleåret 2020/21 og samtlige elever i efterfølgende skoleår, vil skulle følge minimumstimetallene, som de fremgår af lovforslagets § 1, nr. 14.

Det foreslås i *stk. 2*, at det vejledende timetal for tysk eller fransk, som affattet ved § 1, nr. 14, ikke vil finde anvendelse for elever, der har afsluttet 5. klassetrin ved lovens ikrafttræden. For sådanne elever vil de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at elever, der har modtaget 30 undervisningstimer i tysk eller fransk på 5. klassetrin, ikke vil få krav på at modtage supplerende undervisning i faget på et senere klassetrin. Disse elever vil således fortsat skulle undervises efter de eksisterende Fælles Mål for faget, jf. bekendtgørelse nr. 185 af 5. marts 2018 om formål, kompetencemål, færdigheds- og vidensområder og opmærksomhedspunkter for folkeskolens fag og emner (Fælles Mål).

Det foreslås i *stk. 3*, at det vejledende timetal for idræt, som affattet ved § 1, nr. 14, ikke vil skulle finde anvendelse i skoleåret 2020/21 for elever, der har afsluttet 4. klassetrin ved lovens ikrafttræden. Det vejledende timetal for idræt, som affattet ved § 1, nr. 14, vil ikke skulle finde anvendelse i skoleårene 2020/21 og 2021/22 for elever, der har afsluttet 5. klassetrin ved lovens ikrafttræden. Det vejledende timetal for idræt, som affattet ved § 1, nr. 14, vil ikke skulle finde anvendelse for elever, der har afsluttet 6. klassetrin ved lovens ikrafttræden. For elever omfattet af forslagets 1.-3. pkt. vil de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at elever, der starter i 5. klasse i skoleåret 2020/21, og derfor har modtaget et vejledende timetal på 90 undervisningstimer i 4. klasse, først vil blive omfattet af de nye vejledende timetal i idræt fra skoleåret 2021/22.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at elever, der starter i 6. klasse i skoleåret 2020/21, og derfor har modtaget et vejledende timetal på 90 undervisningstimer i 4. og 5. klasse, først vil blive omfattet af de nye vejledende timetal i idræt fra skoleåret 2022/23.

Det foreslåede vil herudover indebære, at elever, der har modtaget et vejledende timetal 90 undervisningstimer i idræt i 4.-6. klasse, ikke også vil blive omfattet af de vejledende timetal på 90 undervisningstimer i idræt i 7.-9. klasse.

Dermed vil alle elever skulle modtage det samme antal undervisningstimer i idræt i løbet af deres skolegang, som en elev, der starter i 4. klasse i skoleåret 2020/21. Det bemærkes, at antallet af undervisningstimer pr. skoleår i skoleårene 2020/21, 2021/22 og 2022/23 vil være lavere, idet der kun vil skulle udbydes et vejledende timetal på 360 undervisningstimer i idræt til elever i 4.-9. klasse, hvor der aktuelt og fra og med skoleåret 2023/24 vil skulle udbydes et vejledende timetal på 450 undervisningstimer i idræt til elever i 4.-9. klasse.

I *stk. 4* foreslås, at folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 2, litra d og e, som affattet ved § 1, nr. 1, og de vejledende timetal for håndværk og design samt madkundskab, som affattet ved § 1, nr. 14, ikke vil finde anvendelse for elever, der har afsluttet 3. klasse før lovens ikrafttræden og afslutter 7. klasse senest med udgangen af skoleåret 2023/24. For sådanne elever vil de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at elever, der starter i 4., 5., 6. eller 7. klasse i skoleåret 2020/21, ikke vil blive omfattet af den foreslåede opdeling og flytning af undervisningstimerne i håndværk og design samt madkundskab. Disse elever vil således fortsat skulle have undervisning i håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin indenfor 4.-7. klassetrin.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at de nye opdelte vejledende timetal vil finde anvendelse for elever, der ikke har afsluttet 7. klasse med udgangen af skoleåret 2023/24, fx fordi eleven har måttet gå et klassetrin om. Skolerne vil således ikke skulle opretholde undervisning i håndværk og design samt madkundskab på 7. klassetrin for elever, som bruger mere end fire år på at gennemføre 4.-7. klasse.

Efter § 1, nr. 79, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 er der i folkeskolelovens § 40 blevet indsat som stk. 7, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at lærerne i kommunens skolevæsen har undervisningskompetence fra læreruddannelsen eller tilsvarende faglig kompetence i de fag, som de underviser i (kompetencedækning). Kommunalbestyrelsen kan i helt særlige tilfælde med godkendelse af undervisningsministeren beslutte at fravige kravet om undervisningskompetence i 1. pkt. Denne bestemmelse foreslås ændret med lovforslagets § 1, nr. 9, således at kravet om kompetencedækning omfatter »de obligatoriske fag«, som lærerne underviser i.

I tilknytning til bestemmelsen § 1, nr. 79, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 er der i lovens § 8, stk. 8, fastsat en overgangsbestemmelse, hvorefter § 1, nr. 79, om kompetencedækning skal være nået fra og med skoleåret 2020/21. Kommunerne skal sikre, at kompetencedækningen løbende øges, så kompetencedækningen er mindst 85 pct. i 2016 og mindst 90 pct. i 2018.

Det foreslås i *stk. 5*, at § 1, nr. 9, om kompetencedækning vil skulle være nået fra og med skoleåret 2025/26. Kommunerne vil skulle sikre, at kompetencedækningen løbende øges, så kompetencedækningen er mindst 90 pct. i 2021. Kommunerne vil endvidere skulle sikre, at kompetencedækningen løbende øges, så kompetencedækningen er mindst 90 pct. i 2021.

Forpligtelsen for kommunalbestyrelsen til at sikre, at lærerne har undervisningskompetence i de fag, de underviser i, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 7, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 9, vil skulle finde anvendelse fra ikrafttrædelsestidspunktet, jf. lovforslagets § 2. Det er derfor nødvendigt at fastsætte en

overgangsbestemmelse om, at tidspunktet for, hvornår målsætningen om fuld kompetencedækning vil skulle være opfyldt, bliver udskudt fra 2020 til 2025, og at delmålet om 90 pct. bliver udskudt fra 2019 til 2021.

Denne udskydelse vil skulle være med til at sikre, at de kommuner og skoler, der har størst udfordringer, får bedre tid, og dermed bedre forudsætninger, for at øge kompetencedækningen frem mod 2025. Den vil samtidig skulle være med til at skabe et større lokalt råderum for de kommuner og skoler, der allerede er godt på vej.

Det er aftalt mellem regeringen og KL, at kommunerne skal udarbejde en lokal kompetenceplan for efteruddannelsen af lærere og pædagoger i folkeskolen. Undervisningsministeriet følger løbende op på udviklingen i kompetencedækningen via årlige indberetninger fra skolerne. Data for kompetencedækningen gøres offentligt tilgængelige i Undervisningsministeriets datavarehus.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.6 om justering af målsætning om fuld kompetencedækning, samt til lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 209 af 5. marts 2019 og senest ved § 1 i lov nr. 278 af 26. marts 2019, foretages følgende ændringer:

§ 5. ---

Stk. 2. Undervisningen i 1.-9. klasse gives inden for 3 fagblokke og omfatter for alle elever:

1) ---

2) Praktiske/musiske fag:

a) Idræt på alle klassetrin.

b) Musik på 1.-6. klassetrin.

c) Billedkunst på 1.-5. klassetrin.

d) Håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin.

3) ---

Stk. 3-7. ---

§ 14 a. ---

Stk. 2. Elevernes sommerferie begynder den sidste lørdag i juni. Sommerferien varer indtil den af kommunalbestyrelsen bestemte første skoledag efter skoleårets begyndelse.

§ 14 b. Undervisningstiden tilrettelægges således, at den i et skoleår har en samlet varighed af

1) mindst 1.200 timer i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin,

2-3) ---

Stk. 2-4. ---

§ 16 a. Undervisningen i folkeskolens fag, jf. §§ 5, 9 og 11, og obligatoriske emner, jf. § 7, suppleres af understøttende undervisning. Den understøttende undervisning skal anvendes til forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Stk. 2. ---

§ 16 b. Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og efter ansøgning fra skolens leder god-

1. § 5, stk. 2, nr. 2, litra c og d, ophæves, og i stedet indsættes:

»c) Billedkunst på 1.-6. klassetrin.

d) Håndværk og design på 3.-6. klassetrin.

e) Madkundskab på 5. og 6. klassetrin.«

2. I § 14 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »bestemte« til: »fastsatte«.

3. I § 14 b, stk. 1, nr. 1, ændres »1.200 timer« til: »1.110 timer«.

4. I § 16 a, stk. 1, 2. pkt., ændres »forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten« til: »at understøtte en varieret skoledag gennem undervisningsforløb og -aktiviteter m.v., der«.

5. § 16 b affattes således:

»§ 16 b. Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne

kende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i § 14 b, stk. 1, nr. 1, og i helt særlige tilfælde § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, i op til 1 skoleår med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen.

Stk. 2. Fraviges bestemmelserne i § 14 b, stk. 1, om en mindste varighed af undervisningstiden, skal kommunalbestyrelsen tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 7, eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører, uden særskilt betaling fra forældrene.

om en mindste varighed af undervisningstiden i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 1, i op til 1 skoleår med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for en klasse ved hjælp af ekstra personale i klassen. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan under samme betingelser som i stk. 1, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 4.-9. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, for specialklasser eller specialskoler.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens godkendelse efter stk. 1 og 2 gives klassevist.

Stk. 4. Fraviges bestemmelserne i § 14 b, stk. 1, om en mindste varighed af undervisningstiden, skal kommunalbestyrelsen tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 7, eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører, uden særskilt betaling fra forældrene.«

6. Efter § 16 c indsættes:

»§ 16 d. Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 4.-9. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, med henblik på tilrettelæggelse af andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen. Undervisningstiden kan afkortes med op til to ugentlige undervisningstimer. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom. § 16 b, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 7. eller 8. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 3, med henblik på at give tid til konfirmationsforberedelse på det pågældende klassetrin, jf. § 53. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom. Undervisningstiden kan afkortes med op til 60 undervisningstimer årligt, dog således, at der på 8. klassetrin skal være minimum 90 timer årligt til den understøttende undervisning. Skolen skal stille et frivilligt undervisningstilbud til rådighed for de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelse.«

§ 40. ---

Stk. 2-5. ---

Stk. 6. Beslutninger om ansættelse af ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a, træffes, efter at der er indhentet udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7.

Stk. 7. ---

7. I § 40, stk. 6, indsættes før 1. pkt. som nyt punktum:

»Ved ansættelse af skolens leder, jf. § 45, stk. 1, skal mindst en repræsentant for skolebestyrelsen, jf. § 44, stk. 7, 1. pkt., deltage i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen.«

8. I § 40, stk. 6, 1. pkt., der bliver 2. pkt., ændres »ledere« til: »andre ledere end skolens leder, jf. § 45, stk. 1, samt« og efter »§ 44, stk. 7« indsættes: », 2. pkt«, og i § 44, stk. 7, 1.

§ 40. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at lærerne i kommunens skolevæsen har undervisningskompetence fra læreruddannelsen eller tilsvarende faglig kompetence i de fag, som de underviser i (kompetencedækning). Kommunalbestyrelsen kan i helt særlige tilfælde med godkendelse af undervisningsministeren beslutte at fravige kravet om undervisningskompetence i 1. pkt.

§ 40 a. Kommunalbestyrelsen udarbejder en kvalitetsrapport hvert andet år. Kvalitetsrapporten skal beskrive skolevæsenets og de enkelte skolars niveau i forhold til nationale og lokalt fastsatte mål, kommunalbestyrelsens vurdering af niveauet og opfølgning herpå og kommunalbestyrelsens opfølgning på tidligere relevante kvalitetsrapporter. Kommunalbestyrelsen kan vælge at beskrive skolerne i grupper eller kun at fremhæve visse skoler i kvalitetsrapporten.

Stk. 2-5. ---

§ 42. ---

Stk. 2-7. ---

Stk. 8. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.

Stk. 9-11. ---

Stk. 12. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde fravige bestemmelsen i stk. 1, § 24 a, stk. 2, og § 24 b, stk. 2, dog således at der fortsat vælges repræsentanter for forældre til børn i folkeskolen, ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagsskoler el.lign. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at valgperioden er 2 år for forældrepræsentanter ved skoler og afdelinger af skoler, der alene har 7. klasse og højere klassetrin. Uanset stk. 9, 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen godkende forskudte valg. Kommunalbestyrelsen kan fravige bestemmelserne i stk. 1 og 6 og stk. 9, 1. pkt., og § 24 b, stk. 2, ved skoler, som er oprettet i henhold til § 24, stk. 2.

Stk. 13. ---

§ 44. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Skolebestyrelsen skal afgive udtalelse til kommunalbestyrelsen om ansættelse af ledere, lærere og pædagoger, jf. § 29 a, jf. § 40, stk. 6.

Stk. 8-13. ---

Bilag 1. [udeladt]

pkt., der bliver 2. pkt., ændres »ledere« til: »andre ledere end skolens leder, jf. § 45, stk. 1, samt« og efter »§ 40, stk. 6« indsættes: », 2. pkt«.

9. I § 40, stk. 7, 1. pkt., ændres »de fag« til: »de obligatoriske fag«.

10. I § 40 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »niveauet og opfølgning herpå«: », de enkelte skolars afkortning af skoleugens længde«.

11. I § 42, stk. 8, indsættes efter »enkelte elever eller lærere«: »m.v«.

12. I § 42, stk. 12, 2. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at valgperioden er 2 år for de forældrepræsentanter, der måtte ønske det, eller for alle forældrepræsentanter på en skole.«

13. I § 44, stk. 7, indsættes før 1. pkt. som nyt punktum:

»Ved ansættelse af skolens leder, jf. § 45, stk. 1, vælger skolebestyrelsen blandt sine medlemmer valgt efter § 42, stk. 1, nr. 1 eller 4, en repræsentant, som deltager i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse i stillingen, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt.«

14. Bilag 1 affattes som bilag 1 til denne lov.